

Llobregós

informatiu

NÚM 30 - JUNY - JULIOL 2008

CONSUM ECOLÒGIC
LA FESTA DEL ROSER
CAMINADA NATURALISTA

Núm 30 - juny - juliol 2008
Revista bimestral d'informació i opinió

EDITA:
Associació del Patrimoni Artístic
i Cultural de Torà
c/ Convent, s/n
25750 TORÀ - Tel. 649 352 877

Subscripcions i publicitat:
Rosa M. Santamaria 973 473 253

CONSELL DE REDACCIÓ:
Antònia Balagué, Ramon Fitó, Maria Garganté, Ferran Miquel, Maria Morros, Imma Raluy, Daniel Vidal
Coordina: Xavier Sunyer i Fermí Manteca

COL·LABORADORS HABITUALS
Roger Besora, Albert Brau, Agustí Cinca, Gemma Martínez, Miguel Martínez, Montse Miquel, Montse Oliva, Sílvia Porta, Montse Torné, Josep Verdés, Montse Vives

COL·LABOREN EN AQUEST NÚMERO
Carles Alsedà, Anna Cantacorps, Pere Mases, Neus Molins, M. Alba Puigpelat, Núria Riera, Mireia Torrens, Sergi Torrescasana, Josep A. Vilalta, Jordi Vilaseca

Fotografia: Xavier Sunyer
Disseny i maquetació: Fermí Manteca
Correcció lingüística: Marta Bagà i Dani Vidal

Subscripció anual: 13,00 Euros
A l'estranger: consultar preus
Número solt: 2,50 Euros

Dipòsit legal: L-798-2003
Impressió: Impremta Bamola (Guissona)
Tiratge: 700 exemplars

Aquest número està imprès en paper ecològic, elaborat sense clor

<http://www.llobregos.info>
correu-e: info@llobregos.info

Membre de l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal

és una publicació bimestral. Hi pot participar i/o col·laborar tothom que ho desitgi. El Consell de Redacció no subscriu necessàriament les opinions expressades pels autors dels articles, que en són els responsables. La Redacció manifesta que no està obligada a acceptar totes i cadascuna de les col·laboracions rebudes.

Portada: Els productes de la nostra terra, cultivats de manera ecològica, ens poden proporcionar una vida més saludable.

Contingut

8

La caminada popular de Torà, ajornada per la pluja

9

Hem estat a la Festa del Cavall de Sanaüja

17

Vam assistir a la presentació del llibre de Calaf

28

Hem voltat per la Fira de Sant Ponç, a Prades de la Molsosa

35

La Ramona Mitjanes, d'Ivorra, és la cuinera del Llobregós

50

Cursa de Muntanya de Sanaüja: repte sota l'aigua

3	Editorial
5	Noticiari
12	... de la Vall
20	La salut
21	Pedagogia
23	Festa del Roser
24	Agroecologia
26	Viatge en bici
28	Fira de Prades
30	Natura a la Vall
32	Patrimoni a la Vall
34	Heràldica
35	La nostra cuina
37	Agenda
38	El Ventilador
40	Opinions
44	Negre sobre blanc
45	No em feu cas
47	Llibres recomanats
48	El temps
49	Passatemps
50	Esports
54	Foto record

Editorial

Amb la segona setmana de maig ens van arribar les tan esperades i enyorades llevantades, aquestes ràfegues de vent que la gent de la nostra terra ja sabem que ens porten la pluja. Aquesta aigua que d'una manera continuada ha anat caient del cel i que ens donava goig de contemplar després d'aquesta llarga sequera tan persistent.

Segur que haurà arribat massa tard en alguns indrets pel que fa als cereals, però els boscos que estaven tan assedegats els retornarà a la vida. Els petits pins i roures que van creixent i tot el sotabosc i els marges agafaran els colors d'aquelles tonalitats de verds tan bonics de primavera i s'esdevindran multitud de flors amb els seus colors i el seu perfum. Els éssers animats també tornaran a gaudir d'una natura fresca i neta. Desitgem que quan us arribi aquesta revista puguem tornar a contemplar com l'aigua corre per les rases i baixa pels torrents. Esperem que revinguin les fonts que tenim al nostre entorn per gaudir de la seva aigua clara i bona on les salamandres es deixin veure lluint la seva brillant vestimenta per a confirmar que és així.

En aquest número de la nostra revista trobareu, apart de les notícies dels nostres pobles, diferents reportatges que poden ser del vostre interès: la nova cooperativa de consum ecològic, el nostre patrimoni, la nostra natura i, en fi, la col·laboració de tantes persones que desinteressadament participen en aquesta publicació.

Esperem que comenceu un bon estiu i disfruteu de la lectura.

www.llobregos.info

AMB EL SUPORT DE

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCS
Fundació Pública de la Diputació de Lleida

COOPERATIVA
D'ARTESA

TORÀ tel. 973 473 152

Agrobotiga: vins, olis, caves ...

Adobs, fitosanitaris

Cereals

Llavors

Pinsos

Lubricants

Jardineria

Productes de neteja

CAN
PEP
BAR - RESTAURANT

"La casa del pa i la coca"

CTRA. DE PONTS S/N - 08281
CASTELLFOLLIT DE RIUBREGÓS
(BCN) TELÈFON 93.8693038

Enriqueta

perruqueria unisex

perfumeria

C/ Vall, 2 - Tel. 973 47 31 57 -TORÀ (Lleida)

FLECA
PASTISSERIA

PERETÓ

Major, 2

Tel. 973 476 018

SANAÛJA

Ctra. de Lleida, 1

Tel. 973 460 458

PONTS

QUEVIURES
«LA FACINA»

M. ROSA TARRUELLA

C/ VALL, 4

TEL. 973 473 006

TORÀ (LLEIDA)

JOSEP ALARCON BERNAL

FONTANERIA, CALEFACCIÓ
I AIRE CONDICIONAT

EL CONFORT

La calefacció de terra amb aigua, irradia el calor d'una forma natural, de baix a dalt, raó per la qual es considera com la «calefacció ideal», permetent un màxim confort i benestar.

C/ Eras, 15 • Tel. 973 47 32 67 • 25750 TORÀ

Restaurant Rural Cal Gou

Sant Serni

cuina casolana

obert caps de setmana

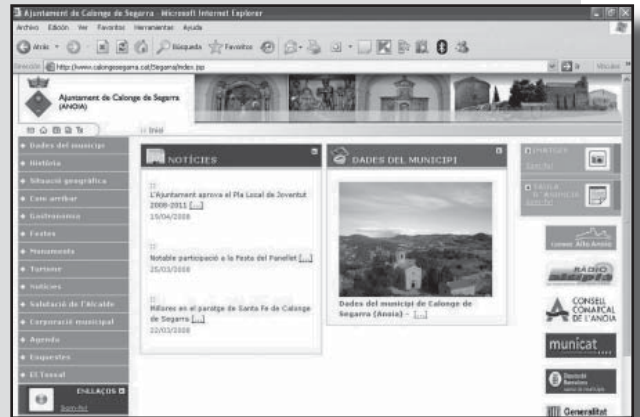
tel. 973473405

Calonge de Segarra estrena el web municipal

Darrerament, Calonge de Segarra disposa d'un nou web municipal facilitat pel Consell Comarcal de l'Anoia. A través de l'accés a la direcció URL del web <http://www.calongesegarra.cat>, els internautes poden informar-se de les notícies municipals d'actualitat; de l'agenda d'activitats i festes programades; de la història, monuments i llocs d'interès; o dels allotjaments de turisme que disposa el municipi, entre d'altres.

A més, els visitants del web poden veure i descarregar-se imatges tant de Calonge de Segarra i dels seus nuclis de població com de les darreres festes que s'han dut a terme al municipi. El web està en procés d'actualització i properament s'afegiran nous continguts i vies de comunicació, així com el nou mòdul de gestió municipal de sol·licituds i tràmits per Internet (e-TRAM). *Anna Cantacorps*

Masies de Llanera demanen la segregació de Torà

Els veïns de 5 masies de l'antic terme de Llanera (Giliberts, la Torra, Burichs, cal Pla i Greys) han iniciat un expedient d'alteració de terme municipal, demanant la segregació de Torà en favor de Llobera, al Solsonès.

Aquests veïns argumenten la segregació en base a motius pràctics. Asseguren que tant les comunicacions vials com la major part de serveis -educatius, de mercat i mèdics- els reben del Solsonès; també el seu sentit de pertinença sempre ha estat d'aquella comarca.

La petició de segregació afecta uns 20 km² i una vintena de masies, per la qual cosa Torà podria perdre un 22% del seu territori actual, que es correspon gairebé amb la totalitat de l'antic nucli de Llanera existent abans d'agregar-se Sant Serni.

No és el primer cop que aquestes masies fan aquesta petició i l'Ajuntament de Torà sempre s'ha mostrat contrari a acceptar-la. *Redacció*

Diada dels caçadors

El passat dia 1 de maig es va celebrar a Castellfollit de Riubregós la diada dels caçadors. Com ja és tradicional, de bon matí es va fer la caminada per indrets propers al poble. Aquest any la ruta va passar per la capella de Marsà, la font del Coure, cal Mas de l'Arç, popularment conegut com cal Mardanars, on es va esmorzar. Després es va baixar pel repetidor i finalment es va arribar per les granges de cal Espardenyer.

Com cada any, l'organització ha anat a càrrec de la Societat de Caçadors la qual aprofita l'ocasió per donar a conèixer llocs per on no s'hi sol passar gaire i, per tant, força desconeguts.

Després d'agafar una bona gana caminant, els participants van poder dinar al poliesportiu del poble amb un bon arròs de primer, carn i botifarra de segon i de postres, gelat. *Mireia Torrens i Cardona*

FOTO: JENNIFER HERNÁNDEZ

Notable participació a la Festa del Panellet de Calonge de Segarra

Com és tradició, Calonge de Segarra va celebrar el dilluns de Pasqua la Festa del Panellet. Enguany, a més de la celebració de l'Eucaristia i de la benedicció i repartició dels panellets, es va oferir un petit tast del cigronet de l'Alta Anoia –amb la col·laboració de la COOPAC i de l'Ajuntament calongí– i es va cantar una cançó de caramelles de l'any 1936 a càrrec de la coral de Sant Martí de Sesgueioles.

Durant tot el matí, hi va haver tallers de circ i els més menuts es van divertir amb un espectacle de la companyia Tot Circ. No hi van faltar les paradetes amb productes artesans de la zona com ara els formatges i làctics de Segur de Veciana; els embotits de Cal Torrens; o la mel de Prats de Rei; a més del sorteig d'un xai per part de l'Ajuntament.

Malgrat el fort vent i les baixes temperatures, la

festa va gaudir d'una participació d'un miler d'assistents. *Anna Cantacorps*

Obres a Castellfollit de Riubregós

L'Ajuntament de Castellfollit de Riubregós està duent a terme les obres de restauració de la Plaça Major, que està formada per voltes de pedra porxades fetes amb pilastres de pedra carejada damunt basaments també de pedra, en alguns casos vista, amb volta entre pilastra i pilastra, i amb embigat de fusta

i revoltó de guix recolzat a les pilastres i a la façana de les cases.

L'obra, per un import de 27.474 euros, està inclosa al Pla Únic d'Obres i Serveis de Catalunya de l'any 2007, i consisteix en la reparació de les pilastres, neteja de les pedres, en descobrir els embigats i netejar-los, entre altres accions. També es netejaran les façanes de la planta baixa. Pel que fa a l'arranjament del paviment de la plaça es farà posteriorment, conjuntament amb els carrers del poble.

Per altra banda, el passat mes d'abril l'Ajuntament va dur a terme la neteja de la llera del "Torrent de Magrà".

El personal que va fer la neteja era de la brigada de la "Mancomunitat Intermunicipal Voluntària Segarrenca" que fa treballs pels diferents pobles de la comarca. Els treballs van consistir en un desbrossament general de tota la llera i en la neteja de restes de brossa que s'havia acumulat pel vent. *Redacció*

Curs d'informàtica a Massoteres

Entre els mesos d'abril i juny s'està impartint a Massoteres un curs d'iniciació a la informàtica organitzat per l'Ajuntament, amb la col·laboració del Consell Comarcal de la Segarra, que aporta el professor i ordinadors del Punt Òmnia de Cervera. El curs es fa cada dimarts, de 18 a 19.30 hores, i aplega 10 alumnes.

Es tracta d'una molt bona iniciativa per facilitar l'accés a les noves tecnologies a tots els veïns del municipi interessats.

En la mateixa línia, el local del poble està dotat de quatre ordinadors, adquirits amb el suport del Departament de Joventut de la Generalitat, amb connexió a Internet ADSL. Estan a disposició de tots els veïns que en vulguin fer ús, en l'horari d'obertura del local, cada dia de les 19 a les 21 hores i els diumenges tota la tarda. *Dani Vidal*

Trobada de la Fundació Castell de Sanaüja i la Fundació Territori i Paisatge

El 28 de març, Jordi Sargatal, director de la Fundació Territori i Paisatge de Caixa Catalunya, va visitar Sanaüja on es va trobar amb les germanes Huguet, impulsores i responsables de la Fundació Castell de Sanaüja, i amb alguns dels seus patrons per tal d'establir alguna possible col·laboració en l'edifici que la fundació sanaüjenca està construint.

De la visita a l'edifici va sorgir la necessitat de redactar un pla estratègic de gestió i d'usos de l'edifici, amb l'objectiu d'encaixar el projecte amb l'espai natural del riu Llobregós, per tal de constituir una de les entrades al que seria Parc Natural Agrari de Ponent, configurant un espai que aniria de Torà fins a la Franja de Ponent. El catedràtic de geologia de la Universitat de Barcelona, Antoni Domínguez, va exposar també la proposta de convertir l'edifici en un centre d'interpretació de la geologia de la zona i en el context situat entre la vall de l'Ebre i els Pirineus,

així com fer un jardí de roques a tot volt de l'edifici.
Maria Garganté Llanes

Festa de Sant Isidre a Ivorra

El passat dia 15 de maig es va celebrar a Ivorra la tradicional festa de Sant Isidre, amb una missa en honor del patró dels pagesos, que va ser concelebrada pel rector de la parròquia, Fermí Manteca, juntament amb Josep Vila, que hi va ser rector durant molts anys, i Joan Carreres, capellà fill del poble.

Durant la diada es va fer la benedicció dels tractors, en la qual van participar tots els vehicles agrícoles del poble que van omplir la plaça. En aquest acte, el rector va explicar que no solament es beneïen els tractors, sinó també la feina del pagès i es desitjava una bona collita, dintre de les adverses condicions meteorològiques que hem tingut aquest any.

Seguidament es va fer un dinar de germanor, en què van participar tots els veïns del poble a qui la seva feina els ho permetia, ja que en un dia laborable és difícil que tots hi puguin assistir. Després de la paella i un plat de caragols a la "gurmanda", la sobretaula va posar fi a la festa. *Redacció*

Caramelles a Torà

El diumenge de Pasqua la plaça de l'Ajuntament de Torà va acollir, enmig d'una gran expectació, la cantada de caramelles del jovent d'Ardèvol, acompanyats per l'orquestra "Els Ministrils del Raval", de Terrassa.

L'anècdota es produí quan l'alcalde de Torà, Domènec Oliva, va recordar la seva etapa juvenil de caramellaire al prendre part en el tradicional ball de cascavells. Tot i el grapat d'anys que feia de la darrera ballada va sortir-se'n amb nota.

L'endemà, dilluns de Pasqua, els caramellaires van oferir la seva actuació a la població i masies d'Ardèvol, amb arribada al poble de tota la comitiva i els animals guarnits. *Xavier Sunyer*

La pluja desllueix la caminada popular de Torà

La intensa pluja caiguda el 20 d'abril va obligar a ajornar una setmana la celebració de la caminada popular de Torà, que enguany visitava les poblacions de Vicfred i Palouet.

Després de mesos sense ploure, ho va fer el dia de la caminada quan tota la logística estava a punt per rebre les més de 500 persones que acostumen a prendre part en aquesta activitat organitzada per l'APACT. Així, el recorregut estava marcat i senyalitzat, i els esmorzars, dinars i berenars preparats. Tot i l'entrebanc que suposava l'ajornament de la caminada, l'organització ho va donar per bo tenint en compte la gran necessitat d'aigua que pateix el país.

Finalment, la caminada es va fer el dia 27 d'abril, amb un temps esplèndid però amb l'assistència de només 250 caminants, xifra molt per sota de l'habitual, fet que atribuïm al seu ajornament per la pluja.

Esperem que l'any vinent ens puguem retrobar altre cop tots i totes, i que els qui l'organitzin tinguin

més sort i més comprensió per part de tothom pel que fa al temps i a la data de celebració escollida.

Xavier Sunyer

Sanaüja: el convent inaugura accés i il·luminació

Des d'aquesta primavera, Sanaüja ha estrenat una nova i insòlita "visió nocturna" del seu patrimoni: les restes de l'antic convent agustinà i el santuari de la Verge del Pla, il·luminats amb focus, són perfectament visibles des de la carretera, cosa que ressalta el caràcter monumental de la façana del segle XVIII de l'església, un lloc de culte molt popular entre els sanaüjencs i altres veïns del Llobregós, ja que al seu interior s'hi venera la imatge de Santa Rita de Càssia, la tan implorada patrona dels impossibles.

De fet, la il·luminació d'aquest conjunt monumental ve a culminar la notable tasca d'arranjament de l'entorn del convent, concretada en una millora del seu accés des de la carretera i l'adequació de l'espai situat davant del santuari. *Maria Garganté Llanes*

Activitats de l'escola de música de Torà

El dissabte 10 de maig, a l'Auditori de Barcelona, es va celebrar un concert amb la participació de 600 alumnes de 24 escoles de música, entre elles l'Escola Municipal de Música de Torà.

Es tractava de la sisena trobada anual que fan les diferents escoles de Música Liceu, conjuntament amb les Escoles Vinculades al Conservatori. En l'edició d'enguany els participants van oferir una experiència musical extraordinària, interpretant 10 temes de música Gospel, sota la direcció de Ramon Escalé. D'aquesta manera, els alumnes s'han pogut introduir en aquest llenguatge musical que els acostava al món del jazz i els ajuda a conèixer un estil de música diferent que complementa la seva formació. *Pere Mases*

La Festa del Cavall es consolida a Sanaüja

Sanaüja va celebrar el propassat 3 de maig la Festa del Cavall, nascuda com una diada festiva on els cavalls són els protagonistes.

Nombrosos participants vinguts d'arreu van concentrar-se a la plaça del poble per efectuar els "tres toms", tradició que arrenca de la festa de Sant Antoni Abat, que se celebra a Sanaüja cada 17 de gener, però que per qüestions laborals difícilment és tan concorreguda pel que fa al nombre de genets que hi acudeixen amb les seves muntures.

Una gimcana va seguir als actes a la plaça i va ser el prelude d'una succulenta paella per a 150 persones.

A la nit va continuar la gresca amb una sessió de ball a càrrec de l'home orquestra "Only Anthony".
Maria Garganté Llanes

Setmana cultural a Torà

L'Ajuntament de Torà i el CEIP Sant Gil han organitzat un seguit d'activitats educatives i culturals durant la darrera setmana del mes d'abril, coincidint amb la festa de Sant Jordi.

A més de la tradicional parada de llibres i roses dels nens i nenes del CEIP a la plaça del Pati, es va programar una obra de teatre indicada per a la quitxalla "*Llegenda de dracs, cavallers i princeses*", a càrrec de la companyia Tanaka Teatre, i una composició poèticomusical de l'obra de Martí Pol.

A més, els nens i nenes del col·legi van tenir l'oportunitat de demostrar les seves habilitats en el certamen literari que s'organitzà juntament amb la regidoria d'Ensenyament i Cultura

Finalment la conferència sobre el sindicalista i escriptor toranès Pere Foix va concloure la programació d'aquesta setmana cultural. *Xavier Sunyer*

Caramelles a Castellfollit

Un any més, Castellfollit va celebrar el dia de Pasqua amb les tradicionals Caramelles. Després de missa, una trentena de persones de totes les edats, acompanyades pels grallers de Castellfollit, van fer la primera cantada dins l'església i seguidament a la Plaça Major. Després van recórrer tots els racons del poble.

Enguany, el repertori va ser el següent: *Quan els ametllers floreixen* (lletra del poeta local Joan Vilamú), *Sardana antiga* i *Puntejant la Pasqua* (arranjaments de Fermí Manteca).

El dia solejat que va fer i l'entusiasme per part del públic, va fer que la celebració de la Pasqua fos molt lluïda.

La setmana següent, el grup de caramellaires va ser convidat a cantar a l'església del Sant Dubte d'Ivorra, per celebrar la festa de Pasqüetes. Tot i que, en aquesta ocasió, el temps no va acompanyar gaire, els cantaires van tenir una molt bona acollida. *Núria Riera*

FOTO: MIREIA TORRENS

Ctra. de Calaf, nau 2
25750 - TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 590
Fax 973 473 807

AUTOCARS

Prats Serrat

Ramon Prats Serrat

TRANSPORT ESCOLAR
SERVEIS NACIONALS I INTERNACIONALS
GRUPS PARTICULARS

Ctra. de Calaf, nau 2
25750 - TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 590
Fax 973 473 807

Hostal de Pinós

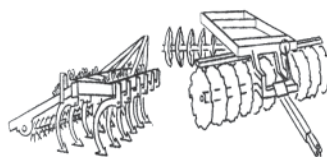
973 473 062

*Plaça del Santuari, sn
25287 Pinós*

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ
BANY I COMPLEMENTS

JORDI VILAR, S.L.

Ctra. Manresa, km. 50 - 25280 SOLSONA
Tel. 973 47 2077 - Fax 973 48 2373

Tallers Porta
MAQUINÀRIA AGRÍCOLA

Josep Porta Gené
Avda. de Solsona, 22 - Tel. (973) 47 31 00
25750 TORÀ - LLEIDA

mobles
PEREZ

IL·LUMINACIÓ - DECORACIÓ - INTERIORISME

Plaça Barcelona'92, núm.3 • C/. Isidre Vilaró, 14 - 08280 CALAF (BCN) • Tel./Fax 93 868 04 28

TRANSPORTS I CEREALS
COMERCIAL ARDEVOLANA, S.L.

Casa Freixes
25287 Ardevol de Pinós (Lleida)

Tel.: 973 47 35 34

Fax: 973 47 30 14

Mòbil: 687 50 37 30

GROUP

FURAS

Furas, S.A. Cables & Cordsets

Avda. 23 de Gener, 1
Tel. 34.973.47.30.04-Fax: 34.973.47.33.49
e-mail: furas@furas.com - http://www.furas.com
25750 Torà (Lleida) - Spain

el **QUIOSC**
del passeig

Passeig Santa Calamanda, 15
Tel. i Fax 93 868 02 76
08280 CALAF

Torà homenatja Pere Foix

Una setantena de persones van assistir el dia 26 d'abril a la xerrada sobre la vida i l'obra de Pere Foix organitzada per l'Ajuntament de Torà. L'acte unitari va iniciar-se amb una breu intervenció de representants de les tres forces polítiques amb representació municipal. Jordi Vilaseca, en nom de la CUP, va explicar els motius pels quals aquest grup va presentar la moció d'homenatge a l'escriptor i sindicalista toranès aprovada per unanimitat en el ple de març. A continuació van intervenir els regidors Magí Coscollola (ERC) i Pere Pla (CiU, regidor de cultura) explicant el perquè havien donat suport a la proposta de la CUP que preveu la col·laboració de l'Ajuntament en l'edició d'un llibre biogràfic sobre Foix, l'adquisició de tota la seva bibliografia per tal d'incorporar-la a la biblioteca municipal i la col·locació d'una placa a la façana de la casa on va néixer el 19 de febrer de 1893.

Tot seguit va començar la conferència pròpiament dita a càrrec d'Antoni Estradé, professor de sociologia

a la UAB i màster en pensament polític i social per la Universitat de Sussex (Regne Unit), i d'Ariadna Fitó, llicenciada en sociologia per la UAB, que va narrar els aspectes més rellevants de la biografia de Foix. Els dos ponents estan treballant en una biografia d'aquest personatge toranès. *Josep Anton Vilalta*

Nou pou d'aigua a Castellfollit

L'Ajuntament de Castellfollit de Riubregós està portant a terme les obres de perforació d'un nou pou, l'objectiu del qual és abastir d'aigua potable el poble i així poder solucionar els problemes d'abastiment que es donen en determinades èpoques de l'any.

El projecte preveu la perforació del pou, la canalització de l'aigua fins al dipòsit municipal i també la portada d'aigua a dues masies del municipi: cal Quec i cal Millars.

Els treballs van començar el mes d'abril passat. El pou ja està fet i les proves d'aforament i les analítiques realitzades donen molt bons resultats tant de quantitat d'aigua com de qualitat.

Les obres estan finançades per l'ACA i el FEADER i adjudicades a l'empresa Constructora de Calaf. S'espera que s'acabin a principis del mes de juny. *Laia Freixas*

Una foto de Sanaüja premiada en un concurs

La fotografia "Reflex dins del toll", que recull la silueta del castell després de la pluja, del sanaüjenc Antonio Monroig Castellà, va guanyar el primer premi del 1er Concurs de Fotografia d'Aigua convocat per l'Ajuntament de Guissona. El segon premi va ser per al toranès resident a Guissona, Josep M. Santesmasses Palou, amb "Trilogia. Sòlid", i el tercer premi fou compartit entre Jordi Domènech Pijuan i M. Àngels López Solé, també sanaüjencs i residents a Biosca.

Aquest concurs, convocat per la regidoria de Medi Ambient de l'Ajuntament de Guissona, tenia com a finalitat commemorar el Dia de l'Aigua, que va tenir lloc el dia 22 de març passat, i conscienciar així sobre la problemàtica d'aquest element. *Maria Garganté Llanes*

CONFIRMACIONS A LA MOLSOSA

El passat dia 29 de març, a l'Església parroquial de Santa Maria de la Molsosa, 15 joves del municipi van rebre el sagrament de la Confirmació. Feia anys que al nostre poble no se celebrava una festa com aquesta, fet que explica l'alt nombre de nois i noies que es confirmaven.

La cerimònia, presidida pel bisbe de Solsona, Jaume Trasserra, va aplegar un gran nombre de fidels que van participar activament en una missa molt preparada i viscuda.

En un moment de la celebració el rector, Fermí Manteca, va presentar al bisbe, personalment i d'un en un, els joves que es confirmaven, explicant el llarg procés de preparació que havien fet conjuntament per tal d'arribar amb plena consciència i convenciment personal a donar el pas de rebre aquest sagrament, que a diferència del baptisme a la infància, ara sí, es requeria la seva implicació conscient. El rector va assegurar conèixer bé els nois i el seu determini de confirmar-se en la fe amb tot el que això significa de compromís cristià en les seves vides.

Durant l'homília el bisbe va insistir en la dificultat que comporta avui viure els valors cristians i seguir Jesús en un moment en què sovint les circumstàncies socials, laborals i polítiques en què estem immersos no van en aquest sentit. *"És per això -afegi- que cal descobrir la fe personal en Jesús si es vol reeixir a viure una vida originàriament cristiana"*.

Un altre moment rellevant en el transcurs de la missa fou quan els nois i noies que s'havien de confirmar van prendre la paraula individualment per afirmar la seva aposta pels valors cristians i tot el que això comporta en el lloc i moment que els toca viure. Sobretot es van pronunciar a favor de viure

d'acord amb uns valors que exclouin les injustícies, les desigualtats socials, la discriminació per raó de procedència, religió o sexe. També van fer esment de problemes molt actuals com són l'explotació de menors, la violència de gènere, la prostitució forçada, els desequilibris econòmics o el respecte al medi ambient. Ells van apostar per un món millor on emergeixin la veritat, el respecte, la igualtat i el diàleg.

Cal dir que les seves paraules, pronunciades en

primera persona, van ser seguides amb gran atenció per les persones presents i van fer entreveure com aquests valors cristians poden ser viscuts avui dia en la nostra societat.

La coral de Solsona "Aveus" va acompanyar amb les seves emotives cançons tota la cerimònia donant-li un caire festiu i de joia que fou intensament viscut pels assistents.

En acabar l'acte, l'Ajuntament va oferir un pisco-labis a tots els presents i els nois i noies que s'havien confirmat van obsequiar al Fermí amb un collage fet amb tres fotografies de cadascú, corresponents al bateig, a la primera comunió i a la confirmació. Posteriorment, van compartir tots junts el sopar.

Els confirmats:

Marc Badrenas Pérez
Gerard Bascompta Raurich
Glòria Cardona Espinosa
Salvador Cortada Serrano
Dolors Duocastella Villaró
Gerard Marcet Noguera
Jesús Marsiñach Prat
Anna Miquel Pujantell
Marc Miquel Pujantell
Marta Miquel Pujantell
David Pallarés Camps
Oriol Torra Vila
Albert Vilà Fitó
Rosa M. Vilà Fitó
Xavier Viladés Marcet

*Al servei de la comarca
des de 1895*

Tèlèf. 938698019
Floristeria 938680301

ah

AGRIPLANT HUGUET

SERVEI INTEGRAL DE JARDINERIA

Tècnic especialista en jardineria
Planificació, construcció i conservació de jardins

CENTRE DE JARDINERIA
c/ Folguers a Jorba s/n
08280 CALAF

Telèfon 655 63 35 20

"la Caixa"

Torà

Pl. de la Creu - Av. Solsona
25750 Torà

Tel. 973 47 34 10

Fax 973 47 38 15

E-mail: oficina.4378@lacaixa.es

BLAI GABINET DE SERVEIS, S.L.

PONTS - Tel. 973-460-500

TORA - Tel. 973-473.155

GESTORIA

LABORAL - FISCAL

ASSEGUANCES

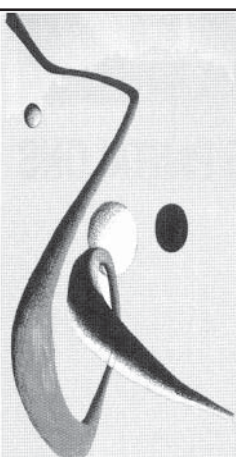
COMPTABILITATS

LLIBRERIA - PAPERERIA

GRAELLS

Sant Joan, 2 - Tel. 869 82 40
08280 CALAF

JAUME CULELL GRAU

PINTURA I DECORACIÓ

Tel. 973 473 573 Mòbil 658 89 16 43
TORÀ (Lleida)

Perruqueria
Ma. Elena
Perruqueria Home - Dona

C/ Orient, 6, 1er, 2a.
Telf. 973 47 32 91
TORÀ

assessoria

COFISCO
S.L.

Plaça de la Creu, 3 - 25750 TORÀ (Lleida)

tel. / fax 973 47 33 17

e-mail: cofisco@teleline.es

VENDA DE:
OLIS, LUBRICANTS
I GRASSES

ESTACIÓ DE SERVEI

MÁS

SERVEI A DOMICILI DE GASOILS

Ctra. d'Andorra, s/n
Tel. 973 47 35 81
25750 TORÀ

WWW.

valldellobregos *cat*

la web

ELS “PERICOS DEL LLOBREGÓS”, AMFITRIONS D’UNA GRAN FESTA BLANC-I-BLAVA

El passat 12 d’abril es va dur a terme la 1a trobada de Penyes Blanc-i-blaves de la Terra Ferma, que va tenir lloc a Ponts, amb la presència destacada del president de l’Espanyol, Daniel Sánchez Llibre. Els grallers Canyacrec de Sanaüja, amb el gegantó “Margall” i el “Cuc de la canalla”, acompanyaren fins a l’Ajuntament la delegació espanyolista formada, a més, pel president de la Federació de Penyes de l’Espanyol i el responsable

de penyes del club.

Després de la rebuda per part de les autoritats locals i la signatura al llibre d’honor, es va fer un dinar a la “Sala”, que va aplegar el nombre considerable d’uns 350 simpatitzants de l’Espanyol. Durant el dinar es va fer un reconeixement a les altres penyes de les comarques de Ponent. Els amfitrions, però, eren la penya blanc-i-blava de Ponts i comarca, que ha passat a denominar-se “Pericos del Llobregós” donada la procedència de molts dels socis, residents en pobles de la Vall, com Sanaüja o Ribelles.

L’acte va estar marcat pel caràcter festiu i l’accent catalanista, tal i com ho posaven de manifest les nombroses senyeres i estelades que decoraven la sala. Un esperit de companyonia i esportivitat ben caracteritzat en els versos dels “Pericos del Llobregós”, que publiquem en el destacat d’aquesta mateixa pàgina. *Maria Garganté Llanes*

FOTOS: LLUIS VIDAL

**Veïns d’un company silenciós,
el nostre estimat Llobregós.
Cadascú la nostra història,
cadascú la nostra glòria.
Però a tota aquesta gent
ens embolcalla un sentiment,
els dies de futbol
ens il·lusionen tu sol:
ESPANYOL!!!**

VALORACIÓ DE L'INTERIOR EIXUT DE CATALUNYA

TEXT: FERMI MANTECA
FOTOS: JOSEP GATNAU

Presentació de l'estudi de la Fundació Territori i Paisatge a la torre de Vallferosa

El passat dia 25 d'abril, la Fundació Territori i Paisatge va presentar un estudi sobre la valoració dels paisatges de l'interior eixut de Catalunya. L'acte va tenir lloc sota la torre de Vallferosa i va estar organitzat per aquesta Fundació de l'obra social de Caixa Catalunya i l'Ajuntament de Torà.

Hi van assistir una cinquantena de persones i va estar presidit pel conseller d'Agricultura de la Generalitat, Joaquim Llena, juntament amb l'Alcalde, Domènec Olivera, el president del Consell Comarcal, Xavier Cosoliva, el director de la Fundació, Jordi Sargatal, i l'autor de l'estudi, Ramon Folch, entre altres.

El projecte preveu crear una xarxa de miradors i un centre d'interpretació dels terrenys de secà a la Segarra.

Encara que inicialment només pretenia fer un pla de gestió de Torà, finalment l'estudi ha estat més ambiciós i ha analitzat 5.000 quilòmetres quadrats a les comarques del Segrià, el Pla d'Urgell, l'Urgell, la Segarra, les Garrigues, la Conca de Barberà, la part meridional de la Noguera i l'extrem septentrional de l'Anoia.

L'estudi planteja la recuperació del patrimoni, la creació d'un banc de dades, l'elaboració d'inventaris de patrimoni cultural i la promoció d'una xarxa de museus etnogràfics.

Per al municipi de Torà, la Fundació ha dissenyat un pla d'actuació que contempla la gestió forestal per prevenir incendis, actuacions en el paisatge i la difusió dels seus valors patrimonials.

JOSEP MARIA SOLÀ OMPLE EL CASAL AMB “HISTÒRIES DE CALAF”

FOTOS: ENRIC MESTRES

Col·laborador de LLOBREGÓS INFORMATIU, Josep Maria Solà (Calaf, 1961) va omplir de gom a gom (unes cent cinquanta persones) la sala de fusta del Casal de Calaf el passat dissabte 19 d'abril (vigílies de Sant Jordi), al vespre, en la presentació del seu darrer llibre, *Històries de Calaf*. Es tracta d'un recull de textos, estructurat en tres parts (visions, tradicions i personatges), on l'escriptor i professor calafí se serveix de tots els gèneres (prosa poètica, evocació sentimental, dietari personal, anàlisi psicològica i documentació històrica) per apropar als seus lectors tot el que seria bo de conèixer

sobre el passat i el present del seu poble, de la seva gent i de la seva comarca (Alta Segarra).

L'obertura de l'acte va anar a càrrec de l'alcalde de Calaf, Maria Antònia Trullàs, la qual va destacar la importància d'aquest llibre que parla sobre Calaf ja que fa 104 anys que no se n'havia publicat cap, des de la *Topografia mèdica de Calaf* (1904) del doctor Ignasi de Llorens. La presentació la féu l'autor del pròleg, l'escriptor igualadí Antoni Dalmau, qui va elogiar la tasca feta per Solà a l'hora de recollir un material tan divers en forma de llibre amè. També ressaltà el fet que aquest volum tingui un índex de noms al final perquè això en facilita enormement la consulta. Al seu torn, l'editor Jaume Huch (Edicions de L'Albí) subratllà l'es-

treta vinculació de l'autor amb el seu poble, i posà com a exemple que quan Josep Maria Solà s'identifica per telèfon sempre diu: “Sóc el Josep Maria, de Calaf”.

Finalment, el propi autor afirmà que aquest tercer llibre era un “deure que tenia” amb Calaf, i que constituïa un acte d'amor i de memòria envers el seu municipi i la seva terra. Remarcà que un dels personatges que ell ha salvat de l'oblit, l'anarquista calafí Baldomero Oller, serà objecte d'una exposició, organitzada per l'Ajuntament de Calaf, que s'inaugurarà el proper 3 de setembre, dos dies abans de la Festa Major. Alhora, l'autor animà els presents a escriure les *històries* dels seus pobles, un exercici enriquidor i una prova de respecte amb els orígens. *Redacció*

COTO DE CAÇA INTENSIVA

ENCONILLS

RAMON PORTA

Telf.: 973 473 323 - Mòbil 636 95 08 08

VICFRED SOBRE L'AIGUA: EL POU DE MADERN

Sota el gran altiplà que separa la Vall del Llobregós de la conca del riu Sió, se situa l'aqüífer de la Segarra. Així, el poble de Vicfred, just a la carena que domina les dues valls, s'assenta sobre l'aigua freàtica del subsòl de tal manera que moltes cases tenen a vegades un bassal d'aigua en el celler.

En èpoques d'abundància de l'actualment escàs element, l'aigua aflora per un lloc ben pintoresc que avui us presentem: el pou de Madern.

El Pou de Madern es troba situat dintre del terme de Vicfred, a 1,5 quilòmetres del poble seguint el camí que va amb direcció a Viver. El lloc està degudament senyalitzat; no obstant això, a dia d'avui l'indret està un xic abandonat.

El pou té un sostre de pedra en forma de volta i per accedir al fons fins a tocar de l'aigua hi ha una escala també de pedra de vuit graons. Tot el conjunt està excavat directament damunt la roca.

SERVEI DE GASOIL A DOMICILI

**TALLER DE REPARACIONS
DE VEHICLES**

**TALLER AGRÍCOLA
NOGUEROLA**

Ctra. de Torà, s/n
Ardèvol de Pinós

Telèfon:

973 47 35 84

Quan un pou profund és alimentat per aigües corrents en un punt més alt que la superfície on hom ha excavat el pou, aquest s'anomena pou artesià. Aquest, doncs, és el cas del nostre Pou de Madern.

Aquesta característica fa que sigui un pou molt curiós i espectacular de veure, sobretot en èpoques de fortes pluges o en anys de nevades. El nivell d'aigua puja fins a dalt de tot formant un petit llac i per tant submergint totalment l'entrada del pou. En pocs dies, si segueix arribant aigua del subsòl, el llac acaba sobreixint i l'aigua comença a inundar els camps del voltant i per gravetat va passant d'un camp a l'altre. El fet pot durar dies o fins i tot setmanes. L'última vegada que va succeir tal cosa va ser al final de la dècada dels noranta, concretament l'any 1997.

Després torna a venir un període relativament sec i l'aigua, com per art de màgia, torna a recular al seu nivell habitual a l'interior del pou formant una bassa d'una cinquantena de litres o, en períodes de sequera com l'actual, el pou resta completament sec.

Un pou artesià és un tipus de pou que té el seu nivell freàtic per damunt de la superfície del pou, de tal manera que la pressió hidràulica fa que l'aigua rafi per ella mateixa quan n'hi ha en abundància.

Aquests pous es feien molt sovint, durant l'edat mitjana, a la regió francesa d'Artois, d'on pren el seu nom, encara que des de molt abans ja es feien a Síria i Egipte. Al desert del Sàhara s'usen per alimentar els oasis.

SERVEIS FUNERARIS DE TORÀ, BIOSCA I SANAÜJA

FUNERÀRIA MONTANER DE CALAF

SERVEI PERMANENT 24 HORES

Avda. de la Pau nº 12 CALAF tel. 938698548 - 938698491 - 938680011

REPRESENTANT A TORÀ

LLUÍS SOLÉ MONTAÑA i TERESA MIRASÓ PASCUET

C/ Sant Gil nº 1, 2on, 4ª edifici Molí. Torà telf 699373274

REPRESENTANT A BIOSCA I SANAÜJA

ANTONI PARRA LÓPEZ

C/ Vilas s/n. Sanaüja tel. 973476078 - 679483950

AGRIPLANT HUGUET S.L.

Reforestacions **ah**

Tallades de millora

Estassada de matolls

Tef. 938698019

L'ORTORÈXIA: QUAN MENJAR SA ES CONVERTEIX EN OBSESSIÓ

SÍLVIA PORTA I SIMÓ,
PERIODISTA

L'ortorèxia nerviosa és una obsessió o preocupació extrema per la salut centrada en menjar el més sa possible. A diferència d'altres trastorns alimentaris no se centra en la quantitat sinó en la qualitat.

Ortorèxia prové del grec *orthos* (just, recte) i *orexis* (apetència), podent-se definir com "gana justa o correcta". Va ser definit per primera vegada pel metge nord-americà de medicina alternativa, Steve Bratman.

Les persones que pateixen ortorèxia acaben per centrar-se quasi exclusivament en el que mengen: el menjar és el centre dels seus pensaments i de la seva vida. Generalment rebutgen la carn, els greixos, els aliments cultivats amb herbicides i els que contenen substàncies artificials. Però la seva obsessió per menjar sa va més enllà i es preocupen fins i tot per la manera de preparar el menjar i els recipients en els quals es cuina. Dedicuen molt temps a la planificació dels menús i a la preparació dels aliments. Cada petita transgressió alimentària

s'acompanya de sentiments de culpabilitat i frustració que són cada cop més forts. Es rebutja tot allò que no és "natural", saludable o controlat, fet que influeix de manera molt negativa en la vida social de la persona. Menjar fora de casa resulta impensable per a ells.

Els escassos estudis científics existents confirmen que darrera l'obsessió per un menú escrupolosament net hi ha amb freqüència un trastorn psíquic.

Tot i que encara no estiguin contrastats, ja hi ha uns criteris diagnòstics per a l'ortorèxia com ara dedicar més de tres hores al dia a

pensar amb una dieta sana; preocupar-se més per la qualitat dels aliments que del plaer de consumir-los; sentiments de culpabilitat quan no compleix amb les seves conviccions dietètiques; planificació excessiva del que ha de menjar el dia següent i aïllament social pel seu tipus d'alimentació.

Les persones amb ortorèxia s'imposen fortes restriccions d'aliments, fet que repercuteix directament en la seva salut, produint hipotensió i carència de vitamines i calci.

Ara bé, no s'ha de confondre la preocupació per una vida sana i menjar de forma saludable amb aquesta obsessió anomenada ortorèxia. Aquesta nova patologia, cada vegada més prevalent en les societats occidentals, té com a precedent l'obsessió per les dietes, el culte al cos i la por al menjar tractat amb productes artificials. No obstant, hi ha molta controvèrsia sobre aquest trastorn de la conducta alimentària i les societats mèdiques internacionals encara no l'accepten com a malaltia.

VENDA - INSTAL·LACIÓ
REPARACIÓ D'ELECTRÒNICA EN GENERAL

TV-VÍDEO-AUDIO-HIFI
TELECOMUNICACIÓ
ORDINADORS
TELEFONIA

MAGÍ COSCOLLOLA ANDREU

e-mail: mca@viladetora.net

C. del Vall, 6 Tel./Fax 973473350

25750 TORÀ (Lleida)

imatge.
saló d'estètica

- FOTODEPILACIÓ (La depilació definitiva)
- SOLARIUM VERTICAL
- MASSATGES (Quiromassatge, drenatge limfàtic, reflexologia podal...)
- DEPILACIÓ (cera rosa, tèbia, calenta)
- MANICURA, PEDICURA
- TRACTAMENTS FACIALS

Plaça Barcelona 92 n° 8 baixos CALAF

93 868 03 49

-...

-AAAAAH!

-A CASA MEVA HI HA UN RUC QUE TAMBÉ HO FA!

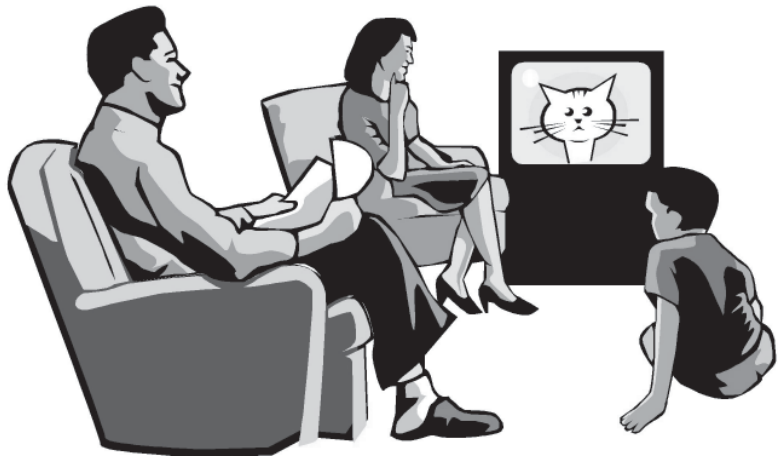
-QUÈ VOLS DIR ?

Com estem de diàleg a casa nostra? Ja es comuniquen prou els nostres fills entre ells i amb la resta de la família?

Sovint sabem més bé què ha passat al món que no pas què han fet els nostres fills a l'escola o a les activitats extraescolars... i no oblidem que en la conversa de cada dia estem potenciant la formació d'opinió, d'actituds, de criteri i de valors que han de forjar la personalitat dels nostres fills.

Quants de nosaltres ens hem atrevit alguna vegada a tancar el televisor i parlar de qualsevol altra cosa? Sovint preferim qualsevol programa que no ens plantegi cap dilema -ni el de pensar- i omplir aquell espai de temps mort abans que posar-nos a dialogar. Fins i tot quan viatgem tota la família en cotxe qui mana és la ràdio, el CD o, encara pitjor, els missatges de mòbil o l'MP3, que per acabar-ho d'afegir ens aïlla fins i tot dels sons que ens envolten.

Què se n'ha fet d'aquelles dites, refranys i frases fetes i molts altres recursos lingüístics que utilitzàvem per explicar el dia a dia i

d'altres fets del nostre entorn?

Abans que la tecnologia punta en comunicació envais les nostres cases i en prengué el poder absolut, les famílies es reunien, parlaven, comentaven, xerraven... Tots plegats es veien obligats a expressar i matisar allò que realment es volia dir utilitzant tots els recursos que disposaven i alhora anar-los transmetent a les noves generacions.

Ara, quan a vegades ens dirigim als nostres fills amb algun refrany se'ns queden mirant i preguntant: "què dius?".

Potser sí que com sempre la culpa de tot la té la societat i hem ar-

ribat a tal punt que ho hem de dir tot d'una manera tan comprimida que acabem per dir "això o allò", "aquí o allà", "així o aixà"... i per no parlar dels sms, que ens estan convertint en uns experts en sobreentendre missatges.

És important buscar aquell espai de temps per potenciar el diàleg i la conversa, ja sigui tancant el televisor, parant el CD o la ràdio del cotxe i decidir que tenim coses per explicar. I si en un moment donat es fa el silenci, que no ens faci por. El silenci és bo, és saludable i ens ajuda a endreçar els nostres pensaments.

Garrofé
JOIERIA

CARRER FLUVIÀ, 3
25210 GUISSONA
TEL. 973 550 320

un cop de mà
suport pedagògic

Reforç especialitzat de tots els aprenentatges

Plaça de la Plana, 2 Baixos - 25210 Guissona - Tel. 973 55 16 92

TALLERS *est*
Gargantà

Ctra. Barcelona - Andorra, s/n
25750 TORÀ (Lleida)
Telèfon 973 47 34 21

SERVEI INTEGRAL DE JARDINERIA TORÀ (LLEIDA)

Construcció i manteniment de jardins,
tractaments fitosanitaris, podes, podes
ornamentals, neteja forestal i paisatgística...

Atenció personalitzada - Pressupost sense compromís

Telèfon: 658.55.03.76 (IVAN, el seu jardiner de confiança)
Av. Solsona, 32 - Torà

 **Gimnàs
TORÀ**

Us ofereix:

loga
Aeròbic
Manteniment
Ball de saló

Av. Solsona, 49 - 25750 TORÀ

Tel. 973 473 506
637 714 105

iberCaja

Al seu servei

Plaça La Creu, s/N
25750 TORÀ (Lleida)
Tel. 973 47 32 27

REGALS
DIARIS
REVISTES
LIBRES
TARALCS
"cal xandri"

PAPERERIA

LOTJO CATALUNYA

LOTJO BAE

SERVEI DE PLATJELA

Sant Jaume, 33
tel. 938698168
08280 CALAF

EXCAVACIONS DUOCASTELLA, S.L.

CASTELLTALLAT - Tel. 93 743 30 52 - Tel./Fax 973 473 163
08263 SANT MATEU DE BAGES (Barcelona)

Finques Rosa Prat

C/ Moré nº 27
25753 Sanauja
tel. 606868233

<http://www.finquesrosaprat.com/>

Finques Rosa Prat és una empresa familiar dedicada a la compra-venda de cases, pisos, masies, terrenys, etc. Us ajudem realitzar amb satisfacció la compra-venda del vostre immoble. Nosaltres ens encarreguem de tot.

LA FESTA DEL ROSER DE TORÀ

FOTOS: IVAN GALLEGO

Que la diada del Roser de Torà és quelcom més que folklore i tradició ho demostra la reflexió que un dels priors d'enguany, el Sergi Torrescasana, té penjat al seu fotolog.

Qui més qui menys ha passat algun cop

per aquesta situació, en la qual en poques hores passes dels nervis i la incertesa a l'eufòria. Una festa que no deixa indiferent i que acostuma a deixar empremta; una festa que fa poble i que, sense cap mena de dubte, defineix la identitat de toranesos i toraneses.

Designació de nous priors i priores:

Pere Pla Grau i Josep Argerich Farràs;
Adrià Torres Calleja i Xavier Ruiz Solé;
Cèlia Gené Oliva i Montserrat Marco Latres;
Sandra Mesas Louzan i Anna Badia Ruiz.

La diada del Roser: un dia intens, però molt maco

11'00: El homes quedem a la Toranesa. Fem un cafetó.

11'15-11'50: Anem a buscar les Piores a casa seva amb l'orquestra. Festival de fotos.

11'50-12'00: Rebuda dels Priors a l'Ajuntament. Foto oficial amb l'alcalde i regidors.

12'00- 13'00: Missa, on hem de llegir les lectures, passar "plateta" i fer les ofrenes.

13'00: Ballar la dansa dels Priors del Roser a la plaça del Pati davant de la gent.

14'00: Vermut

Un cop acabat el dia, ha valgut la pena tot l'esforç que hem emprat per tirar la festa endavant: els dies que hem quedat amb la resta de Priors i Piores per passar la "plateta" per tot el poble, fer enramades i els assaigs del ball. Moments que quedaran per sempre entre nosaltres. El ball ha sortit a la perfecció!!! Felicitats a tots els Priors i Piores!!

Sort als que ho han de fer l'any vinent!!!

Sergi Torrescasana

LA COOPERATIVA DE CONSUM “LA GUIXA”, DE TORÀ, APOSTA PER UN CONSUM RESPONSABLE I PER LA PRODUCCIÓ ECOLÒGICA

No es gens fàcil entendre una societat sense agricultura ja que d'aquesta s'obtenen la gran majoria de recursos bàsics. Durant molts segles l'espècie humana ha après a gestionar els recursos de la naturalesa mantenint un equilibri entre el medi agrícola i la natura, però des que l'agricultura s'ha convertit en un important negoci per a les grans empreses, les pràctiques agrícoles s'han convertit en agressores de la pròpia salut humana i ambiental.

El lloable intent de produir suficients aliments per acabar amb la fam de la creixent població mundial, amagant el benefici de les poques multinacionals agroalimentaries (que són les mateixes que ens venen les llavors, els productes químics i els medica-

ments per a les persones), ens ha fet creure que sense l'ús de fertilitzants químics de síntesi, plaguicides i plantes modificades genèticament estem abocats a la misèria. Davant d'aquest constant bombardeig de despropòsits no queda més remei que mobilitzar-se i organitzar-se en recolzament a sistemes de gestió respectuosos amb l'entorn i amb la nostra salut.

És així com sorgeix la Cooperativa de Consum La Guixa, formada inicialment per sis famílies de Torà que fem valer el nostre dret per decidir el que mengem i per triar i saber exactament d'on provenen i com es fan els aliments que consumim. És per això, que apostem pel consum responsable i els aliments provinents de l'agricultura ecològica.

Què volem com a consumidors i consumidoros?

- Volem tenir a l'abast productes ecològics de procedència local o regional disminuint el màxim els intermediaris i tractant directament amb els pagesos productors i/o transformadors.
- Afavorir a curt o mitjà termini consumir productes ecològics provinents dels horts del nostre poble, per això apostem per la formació en horticultura ecològica i agroecologia de totes les persones interessades.
- Crear una consciència crítica al voltant del consum i ser lliures de triar el que mengem.

Com funcionem?

La Guixa és un projecte sense ànim de lucre, autogestionat, amb organització assembleària en què cada un de nosaltres som partíceps de les decisions i les tasques de la cooperativa. L'objectiu principal és organitzar-nos per fer possible el proveïment de productes ecològics a través del contacte directe amb els productors. Aquest procés implica, bàsicament, encarregar les comandes via internet, rebre les comandes un dia per setmana i separar-les per famílies. Intentem que hi hagi una repartició equitativa de les tasques, per tant, els compromisos per formar part de la cooperativa són: participar activament en les tasques que vagin sortint (contacte amb els productors, fer comandes, rebre comandes...), assistir a les assemblees i ser conscients de la naturalesa social del projecte.

Quins productes consumim?

Hem contactat amb quatre productors els quals ens abasteixen de productes de temporada (hortalisses, verdures i fruites), suc de fruita, melmelades, fruits secs, cereals, llegums, pa i derivats làctics, entre d'altres. Estem contactant amb més productors per tal d'ampliar, a poc a poc, la gamma d'aliments.

Quines activitats hem realitzat?

Ja hem fet la primera visita a l'explotació d'un dels productors per conèixer d'aprop el seu treball i crear així llaços de confiança mútua. A part de les visites, volem organitzar xerrades i tallers en l'àmbit de l'agricultura ecològica i/o l'agroecologia, obertes a tothom.

Com es pot contactar amb nosaltres?

Mitjançant el nostre correu electrònic:
laguixa.laguixa@gmail.com
 Tel. 617423288

Si t'animes, vine a una de les assemblees i t'explicarem a fons com funciona la Guixa.

DEL CANTÀBRIC AL LLOBREGÓS

AMB BICICLETA

Molta gent es passa les vacances a la carretera, però hi ha moltes maneres de fer-ho. En aquest cas, fent-ho amb bicicleta!

El Jordi Vilaseca, de Torà, ho va fer l'estiu passat. Ell mateix ens ho explica en aquest reportatge.

L'Àlex, un company ciclista de Molins de Rei, em va convidar a anar amb ell i dos amics seus de Barcelona, l'Agustí i el Xavi, a Iparralde (país basc francès), concretament al poble de Donibane Garazi, per pujar ports dels Pirineus.

Vaig pensar que era el moment, aprofitant les vacances que tenia aquells dies, i vaig demanar a l'Àlex que al tornar em deixés a Donòstia per desfer el camí fins a Torà amb bici tot sol... I dit i fet.

Vam estar 4 dies pels Pirineus pujant ports desconeguts per a mi, però espectaculars, com ara Artzamendi, Otsondo, Izpegui, Arnostegui, Artaburu o Ibañeta, alguns dels quals amb rampes del 24%, on fins i tot costava no caure de la bici. Podeu veure les gràfiques

a la pàgina web www.altimetrias.com

Vam tenir el gust de gaudir aquells 4 dies amb quatre companys bascos (Eneko, Jon, Josu i Berritxu) i així l'afició pel ciclisme va fer unir cultures.

Va arribar el dia. El diumenge 12 d'agost, després de dinar, vaig sortir tot sol amb bicicleta d'Hernani (a 5 km de Donòstia) en direcció a Pamplona. Després de passar per Urnieta, vaig arribar a Tolosa, on començava el primer port del recorregut, Azpiroz, port que uneix Guipúscoa amb Navarra. I baixada cap a Lekunberri, Irurtzun i fins arribar a Cizur Mayor, a 3 km de Pamplona, i lloc on vaig dormir la primera nit.

L'endemà, de bon matí, per aprofitar les hores de fresca, vaig sortir de Cizur i vaig agafar camí de Monsó,

passant pel port de Loiti, Sanguesa, el pantà de Yesa, Puente la Reina, de Jaca, port de Santa Bàrbara i Ayerbe, lloc on vaig dinar i vaig aprofitar per descansar de l'intensa calor que feia.

Després, a la sessió de tarda, Ayerbe, Osca, Alcalà del Obispo, Pertusa, Berbegal i finalment Monsó, on vaig parar a dormir. Vaig triar aquest tram de carretera per no passar per la N-240, ja que és la carretera d'Osca a Lleida i està massa transitada.

L'endemà, dimarts 14, era el dia d'arribada, volia ser a Torà per dinar i havia de ser a Prats de Rei per al sopar de Festa Major; i així va ser, després de passar per Binèfar, Alfarràs, Balaguer i Agramunt, vaig arribar a Torà a l'1 del migdia.

En total 440 km i 46 hores en solitari per carreteres on mai acostuma a passar la gent, ja que és habitual anar-hi per autopista, a Sant Sebastià. Amb tantes hores pensava sentir-me sol, però la veritat és que, al contrari, se'm va fer curt el recorregut. Per altra part, el fet de portar equipatge sobre la bici, em va costar d'assimilar, ja que estàs acostumat a anar lleuger.

El gran dilema era: "I si se m'espantia la bici?" Portava alguna eina i aparells per reparar punxades i una coberta, que no vaig haver d'utilitzar, però m'ho hagués pres com a part de l'aventura.

Tot plegat, una experiència única i molt gratificant per a un mateix. Per això, espero fer d'altres sortides com aquesta i ja tinc ganes de tornar-hi amb un nou repte.

LA IX FIRA DE SANT PONÇ DE PRADES

Un any més, el primer diumenge de maig Prades va celebrar la Fira de Sant Ponç, un dia de retrobada d'amics i coneguts que gaudeixen de la festa en el paisatge

singular de Prades i el seu entorn. Hi prenen protagonisme els artesans i firaires, la música, la tradició i la demostració de vells oficis que han donat nom a moltes cases del poble.

Aquest any la Fira de Prades ha pres un caire commemoratiu. D'aquí a dos mesos farà deu anys que el devastador incendi del 98 va canviar el paisatge vital del nostre poble i dels pobles veïns. La presència d'una carbonera a la fira de Prades, que fumejà durant tota la jornada, va voler mostrar el lligam i la referència identitària que el bosc exerceix en les persones que hi viuen o hi han viscut.

La revista La Fornal en fa un recordatori perquè successos com el foc del 98 no poden caure en l'oblit, atès l'impacte social, ecològic, emocional i cultural que va produir i les conseqüències que s'hi

han derivat i que encara perviuen.

Amb ànsies de tirar endavant, però sense oblidar el passat, a la tarda es va tornar a llegir el manifest que el dia de la Festa Major de Prades de l'any 1998 va plasmar els sentiments i les vivències dels pradencs durant i després del foc.

No obstant això, l'aire de la Fira va tornar a omplir el poble de Prades. L'esmorzar amb pa torrat i botifarra mentre els firaires instal·len els seus productes, el cant dels Goigs a la missa de Sant Ponç, el cant i la música al carrer, la tirada de bitlles catalanes, la demostració d'oficis antics, l'arrossada per dinar, la tercera trobada d'acordionistes de Prades, la típica coca, la xocolata i el rom, La Fornal i la llívia, la il·lusió dels pradencs i la companyia dels visitants van mostrar, una vegada més, que el poble està viu, amb ganes de mirar endavant amb esperança i optimisme, de no renunciar a la seva identitat i de lluitar per un món rural viu i amb futur.

CAMINADA NATURALISTA PER L'ESPAI D'INTERÈS NATURAL DEL LLOBREGÓS

Sanaüja va celebrar el passat 22 de març la 1a Caminada Naturalista, un itinerari circular d'onze quilòmetres, amb sortida i arribada a Sanaüja, organitzat conjuntament per l'associació Espai Llobregós i l'entitat Saltarocs de Sanaüja.

L'objectiu era conèixer una part de l'Espai d'Interès Natural de la Vall del Llobregós (EIN), visitant la costa de les Gesses, Puig-Arner, els masos de les Torres i els Camats, la recuperada font dels Camats. Una part del recorregut es va fer per l'antic corriol de Xarrapetes,

que va ser netejat, arranjat i desbrossat per voluntaris en una jornada de "jova".

La caminada matinal va ser guiada per membres de les dues entitats esmentades, i comentada per Josep M. Santesmasses, president de l'associació Espai Llobregós, i per Maria Garganté, historiadora. El primer va centrar la seva exposició en recalcar la singularitat botànica i geològica de l'EIN, mentre que la historiadora va aprofundir en els valors socials, culturals i l'ocupació humana de l'espai protegit.

La vegetació

Les guixeres es caracteritzen per tenir una vegetació diversa, però adaptada a un medi que pateix un acusat règim tèrmic, a un sol pobre en nutrients i a unes escasses precipitacions pluviomètriques. Des del punt de vista botànic el seu interès rau en acollir un conjunt de plantes endèmiques estrictament protegides: Ononis Tridentata, Gypsophila Struthium, entre altres, així com algunes espècies de líquens extremadament rars i d'un gran interès biogeogràfic.

La guixera o gessa

És el resultat de l'acumulació de sediments de sals i guixos dipositats durant l'oligocè en el fons del que llavors era un mar oceànic que cobria tota la Depressió Central. Aquests sediments, sotmesos a fortes pressions en profunditat acaben aflorant a la superfície en l'anticlinal de Sanaüja i Ponts.

Paisatge humanitzat

L'Espai d'Interès Natural del Llobregós destaca, certament, pel seu interès geològic i botànic, però l'encís del seu paisatge radica també en el fet de ser una vall humanitzada. Ho evidencia el testimoni material de les masies i cabanes o els vestigis d'algun antic molí. Arquitectura popular, concebuda no pas per al luxe sinó per a la vida, harmoniosa i discreta, en aquest racó deliciós d'una vall tan insòlita com propera.

ESGLÉSIA DE SANT CUGAT D'IVORRA

Malgrat que l'origen d'una església dedicada a aquest sant es remunta a l'època medieval -concretament al segle XI- l'actual església de Sant Cugat d'Ivorra constitueix un dels millors exemples d'arquitectura religiosa d'època del barroc al Llobregós, realitzada a l'últim terç del segle XVIII sota l'impuls d'un bisbe il·lustrat com fou el bisbe Rafael Lasala, de Solsona, i edificada per un dels mestres d'obres més rellevants del moment a les nostres comarques: el solsoní Francesc Pons, autor del palau episcopal de Solsona. L'autèntic promotor i mecenes del nou temple fou, tanmateix, Miquel de Tristany i de Perpinyà, carlà d'Ivorra, la qual cosa queda palesa en l'escut d'armes que apareix al frontó de l'església.

L'escut està coronat per un casc de cavaller mi-

El passat dia 22 d'abril, el ple del Consell Comarcal de la Segarra va aprovar declarar l'església de Sant Cugat d'Ivorra Bé Cultural d'Interès Local. L'expedient l'havia iniciat l'Ajuntament d'aquesta població del Llobregós, el qual, en el ple del dia 10 de març va acordar elevar la petició a l'ens comarcal.

La raó era que aquest edifici és un dels elements patrimonials d'Ivorra més rellevants i sobre el qual no hi havia cap tipus de protecció, com ara ser declarat Bé Cultural. D'aquesta manera també és més fàcil procedir a la seva restauració, sobretot de cara al mil·lenari del Sant Dubte que se celebrarà el 2010.

rant cap a l'esquerra. El camper de l'escut està dividit en dos: a una banda una torre amb un ocell i un sol a l'angle superior, i a l'altre tres bandes horitzontals, la del mig amb una flor de lis al damunt. Per sota el frontó s'obre una rosassa circular -la "O", segons la terminologia de l'època- emmarcada amb motllures ben llaurades. De l'escut dels Tristany -que emparentaren amb els Nuix de Cervera- en tenim un altre exemple esculpit a la cantonada de cal Carlà (o cal Nuix) també a Ivorra.

Però l'element més remarcable de la façana és la portada, estructurada segons la tipologia d'arc de triomf, amb un timpà de formes barroques, que alberga el nom de Jesús llaurat a la mateixa pedra, segons formes arrodonides que recorden les balustres.

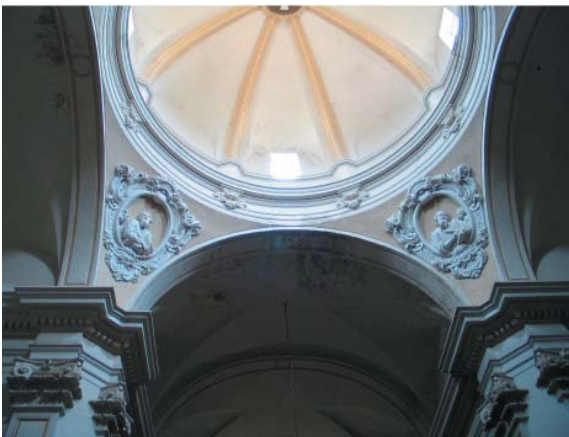

A l'interior, la nau presenta un cor elevat i està coberta per tres trams de volta de canó amb llunetes, en una successió que queda interrompuda al creuer per la presència de la cúpula, les petxines de la qual estan decorades amb les figures de mig cos dels quatre evangelistes.

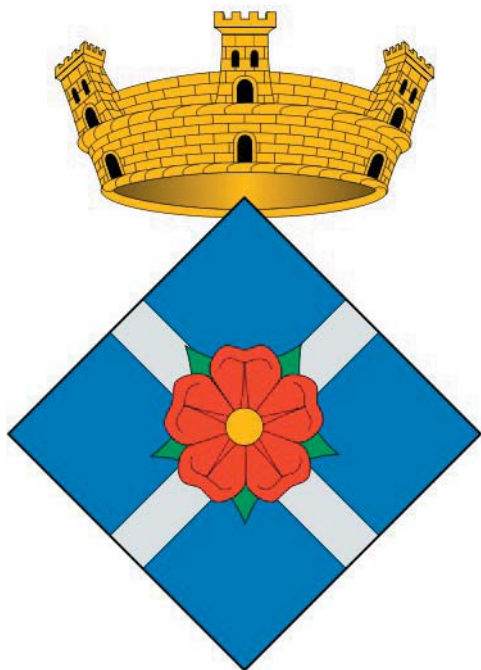
Amb motiu de la fàbrica d'aquesta nova església, les obres de la qual van començar el dia 15 de juny de 1780, i havent-se d'aprofitar part de la pedra de la primitiva església romànica de Sant Cugat, situada uns pocs metres més enllà de l'emplaçament del nou temple, van desmuntar la volta i l'absis, així com un petit sector de les parets laterals. Aquesta circumstància, que pogué constatar directament Serra Vilaró, queda totalment refermada si ens fixem en alguna de

les imatges fotogràfiques, fetes al 1916, on es veu clarament aquests enderrocs. Posteriorment als anys trenta, en temps de la República, s'acabà d'enderrocar i les seves pedres serviren per a bastir el nou cementiri que data de 1935. Així es feu i la nova obra, aturada degut a l'adveniment de la Guerra Civil, es pogué inaugurar el 17 de maig de 1940.

L'església actual de Sant Cugat fou malmesa durant la guerra civil de 1936, desapareixent el retaule barroc, obra del mateix Francesc Pons, l'orgue i les tombes de les cripta. La primavera de 1982, coincidint amb el 200 aniversari de la seva consagració, es va renovar totalment la teulada i ara hi ha el projecte de restaurar l'interior amb una nova pavimentació i pintura.

VILANOVA DE L'AGUDA

Vilanova de l'Aguda, situada a l'extrem occidental de la Vall del Llobregós, ja dins la comarca de la Noguera, té l'escut heràldic aprovat des del dia 2 de setembre de 1992. El seu blasonament és així: Escut caironat, d'atzur, un sautor ple d'argent; ressaltant sobre el tot una rosa de gules botonada d'or i barbada de sinople. Per timbre, una corona mural de poble.

El sautor és la creu de Sant Andreu, antic patró de la població. La rosa heràldica de cinc pètals possiblement fa referència als cinc nuclis de població que formen el municipi.

El terme de Vilanova de l'Aguda és format per dos agrupaments històrics, el castell de l'Aguda i el de Ribelles, tots dos situats en l'anomenada línia defensiva del Llobregós que durant els segles X i XI formaven la frontera entre el comtats d'Urgell i la Cerdanya i el Califat de Còrdova. El castell de l'Aguda és ja documentat el 1022, passant a mans del Bisbat d'Urgell que a partir de mitjan segle XI es convertirà en el propietari tant del castell com de les esglésies del seu terme, fins a finals del segle XII. L'antiga Baronia de Ribelles està documentada des de mitjans del segle XI i els seus propietaris, vassalls dels comtes de Cerdanya, van tenir un paper molt rellevant en la conquesta i repoblament del Comtat d'Urgell.

Molts dels nuclis de població que s'anaven bastint a partir de la reconquesta pengueren el nom

de Vilanova, ja que es formaven per la gent que colonitzaven i s'assentaven en el territori.

Els nuclis que formen actualment el municipi de Vilanova de l'Aguda són: Vilanova de l'Aguda, amb 130 habitants; Ribelles, amb 87; l'Alzina, amb 32; Guardiola, amb 28, i Vilalta, amb 19.

Els llocs d'interès del municipi són: el campanar de l'antiga església de Sant Andreu; el castell de Ribelles; l'església de Santa Maria de Vilanova; l'església romànica de Ribelles; l'església romànica de Sant Martí (Figuera de l'Aguda); l'església romànica de Sant Miquel del Castell (Vall de Vilanova de l'Aguda); el pas cobert del carrer Major de Vilanova; el santuari de la Mare de Déu dels Esclopets, a Ribelles; el santuari de la Mare de Déu de les Omedes, a Vilanova de l'Aguda, i la capella de Santa Perpètua de l'Aguda.

LES CUINERES DEL LLOBREGÓS

Ramona Mitjanes i Llordés

En la recerca que LLOBREGÓS INFORMATIU fa de les bones cuineres dels nostres pobles, avui ens aturem a Ivorra, a cal Sangrà, on la Ramona, en animada conversa, anirà desgranant algunes vivències i ens mostrarà la recepta de conill que va aprendre de la seva mare.

La Ramona Mitjanes i Llordés té 81 anys. És filla d'Ivorra i ha viscut sempre a cal Sangrà. El 1949 es va casar a la basílica de Montserrat amb el Josep M. Ribalta i Ruich, de cal Gras de Cellers. Van tenir tres fills, els bessons Teodoro i Josep M. i la Maria Lluïsa. La Ramona i el Josep M. parlen molt satisfets dels seus néts: Montse, Jordi, Meritxell, Gemma i Santi, i afirmen que se senten molt a gust compartint amb ells les celebracions i diades més importants de l'any. Precisament el plat que més els agrada és l'escudella i carn d'olla amb una bona "pilota" que la Ramona fa amb carn de be, uns trossets de cansalada, picada d'all i julivert i ou.

La nostra protagonista ha estat sempre mestressa de casa, amatent a les necessitats de la seva

família. Constantment ha ajudat en la feina de les granges, en l'hort i ha tingut cura de l'aviram propi de les cases de pagès. Durant molts anys la cuinera de la casa va ser la seva mare, Rosita (filla del mas Barquets de Castellfollit), i és d'ella de qui ho va aprendre tot. De fet en la conversa constantment ressalta el bon fer culinari de la seva mare.

La Ramona fa unes bones conserves de tomàquet i de codonyat que utilitza en l'elaboració dels seus plats. Li agrada mirar Ventdelplà i el Cor de la Ciutat, a TV3. Li encanta cuidar les flors i fa unes bones passejades per l'indret d'Ivorra anomenat els Comuns. És lectora assídua de la nostra revista i destaca el reportatge sobre els vestits de núvia exposats a Torà que va aparèixer en l'últim número. Val a dir que en aquesta encertada mostra de vestits de núvia també s'hi va exposar el seu, veritablement molt elegant.

Ah! En Josep M., el seu marit, assegura que si s'hi hagués dedicat ell també hauria estat un bon cuiner.

Ens presenta conill amb tomàquet, on gairebé tots els ingredients són de collita pròpia.

CONILL AMB TOMÀQUET

Ingredients per a 4 persones:

1 conill tallat a octaus – 1 pot de conserva de tomàquet (250 g) – 6 grans d'all – 1 polsim de sal – oli d'oliva verge extra – bitxo en pols (optatiu) – 1 polsim de sucre.

Preparació:

En una cassola de terrissa es posa un generós raig d'oli i s'hi rosteix el conill després d'haver-lo salat. Una vegada cuit es treu el conill i s'hi deixa un xic d'oli. S'afegeix la conserva casolana de tomàquet (que està fet a trossets), s'hi tira una mica de sucre per treure'n l'acidesa i s'aixafa constantment amb una forquilla procurant que no s'enganxi.

A part i en un morter es piquen 6 grans d'all i quan estan molt ben picats s'hi tira oli d'oliva i es fa una pasta ben lligada i amalgamada com si fos una crema i aleshores es tira a la cassola i es va barrejant amb el tomàquet. Quan està ben barrejat s'hi tira el conill i es deixa uns 10 minuts fent xup-xup amb la cassola tapada. Si es vol s'hi pot tirar una mica de bitxo.

Ho menjarem amb bona companyia. Bon profit!

EXCAVACIONS GERMANS

CASES S.L.

Ramon Cases Jounou

Avgda. Solsona, 8 Altell, 5
25750 TORÀ (Lleida)
Tel. 973 473 616

Mòb. 629 285 518

C/. Escots, 30
25753 SANAÛJA (Lleida)
Tel. Fax 973 476 041

**RECOLLIDA
I APLICACIÓ
DE PURINS**

Tel. 973 524 072
610 606 413

CAL MOLINS - IVORRA

Plaça Major - Claret de Torà
telf. 973296008

Restaurant "Can Solé Xic"
Turisme rural "Cal Miramunt"
calmiramunt.claret@viladetora.net

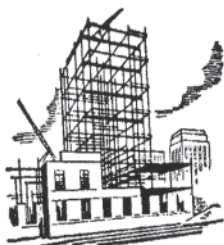

Perruqueria
Carmen's
HOME i DONA

Depilacions, solarium...

Plaça del Vall, 8
Tel. 973 473 106
TORÀ (Lleida)

Construccions
Sant Gil, S.Coop.C.Ltda.

Av. Solsona, 8, ents 6 - Telèfon 973 473 547 - 25750 TORÀ (Lleida)

SAD
Segarra

Atenció personalitzada per a avis
i/o malats, a domicili.
Servei de neteja per a particulars,
despatxos, obra nova.

Tel. mòb.: 618 72 88 59
e-mail: sad_segarra@yahoo.es

SERVEI
ASSISTENCIAL
DOMICILIARI

GOTICdETORÀ
restaurant

Tel. 973 473 538
Plaça del Vall, núm. 13
25750 Torà (Lleida)

reserves@goticdetora.com

www.goticdetora.com

Telèfons d'interès

BIOSCA

AJUNTAMENT 973 473 241
 CONSULTORI MÈDIC 973 473 528
 ESCOLA 973 473 505
 PARRÒQUIA 973 473 082

CALONGE

AJUNTAMENT 938 680 409
 PARRÒQUIA 938 698 416
 RÀDIO ALTIPLÀ 938 680 090

CASTELLFOLLIT

AJUNTAMENT 938 693 031
 ESCOLA 938 693 011
 PARRÒQUIA 973 524 039

IVORRA

AJUNTAMENT 973 524 036
 LOCAL SOCIAL 973 524 100
 PARRÒQUIA 973 524 039

MASSOTERES

AJUNTAMENT 973 551 426
 CONSULTORI MÈDIC 973 551 226
 PARRÒQUIA 973 500 213
 TEL.PÚBLIC 973 550 439

LA MOLSOSA

AJUNTAMENT 973 296 090
 PRADES TEL.PÚBLIC 973 473 037
 PARRÒQUIA 973 524 039

PINÓS - ARDÈVOL

AJUNTAMENT 973 473 292
 CENTRE CULTURAL 973 473 368
 ESCOLA 973 473 463
 PARRÒQUIA 973 473 010

SANAÛJA

AJUNTAMENT 973 476 008
 CONSULTORI MÈDIC 973 476 066
 ESCOLA 973 476 136
 FARMÀCIA 973 476 109
 GRALLERS-DIABLES 973 476 163
 PARRÒQUIA 973 476 079

TORÀ

AJUNTAMENT 973 473 028
 BOMBERS 973 473 380
 973 473 496
 CONSULTORI 973 473 333
 ESCOLA 973 473 204
 FARMÀCIA 973 473 220
 PARRÒQUIA 973 473 082

VICFRED

AJUNTAMENT 973 550 586
 PARRÒQUIA 973 524 039

DIGITALITZA'T

Ja pots adquirir la revista

digitalitzada en format PDF

1 CD amb tots els números ..... 40 Euros

Podràs tenir la col·lecció completa amb índex de búsqueda ràpida per paraules

Telèfon 649 352 877

E-mail: info@llobregos.info

AVÍS ALS SUBSCRIPTORS

Les subscripcions a la nostra revista **LLOBREGÓS INFORMATIU** quedaran automàticament renovades, si no hi ha prèviament la comunicació expressa de donar-se de baixa.

El cobrament de la subscripció es farà de la forma habitual escollida pel subscriptor

HORARIS ALSINA GRAELLS

SOLSONA - LLEIDA

HORARI	ITINERARI	HORARI
06,40	SOLSONA	14,55
07,06	BIOSCA	14,29
07,12	SANAÛJA	14,23
08,35	LLEIDA	13,00

BARCELONA - ANDORRA

HORARI	Km.	ITINERARI	HORARI
06,45	17,00	ANDORRA	11,36
07,09	17,24	9 LA SEU D'URGELL	11,06
07,15	17,30	9 LA SEU D'URGELL	11,00
08,18	18,33	79 PONTS	09,57
08,28	18,43	PONTS	09,47
08,44	18,59	92 SANAÛJA	09,31
08,51	19,06	98 BIOSCA	09,24
08,56	19,11	102 TORÀ	09,19
09,02	19,17	107 CASTELLFOLLIT	09,13
09,14	19,29	117 CALAF	09,01
09,48	20,03	144 IGUALADA	08,27
10,45	21,00	212 BARCELONA	07,30
			21,06
			20,36
			20,30
			19,27
			19,17
			19,01
			18,54
			18,49
			18,43
			18,31
			17,57
			17,00

EL VENTILADOR

*Prou plou però amb el poc
que plou no plou prou*

Ja fa temps que ho tinc clar, però m'empipa haver-ho d'escriure. Aquest any -arran de l'extremada sequera que fa que els pagesos no esperin collir més del 20% d'una collita normal (pitjor que l'any 2005 que ja és dir) i que sembla que a la capital de Catalunya també passen set- s'han organitzat diversos actes a Solsona i a Calaf per intentar d'esbrinar si possibles tractaments antipe-dregada per mitjans aeris podrien contribuir, en part, a esvaïr els núvols i privar així que caigui la pluja.

És veritat que si a Barcelona tinguessin aigua, de la sequera no en parlaria ningú. Perquè els pagesos no compten. Ningú no es preocupa per ells ja que tot plegat tenen pocs vots per repartir.

Tot i així, digueu-ne coincidència si voleu, però quan el sector agrari té problemes, el país s'instal·la en una greu crisi. I si sempre passa el mateix per alguna cosa deu ser.

Que si el canvi climàtic, que si la contaminació, que si la capa d'ozó, que si el desglaç polar, que si les avionetes antipe-dregada... Collonades!!!

Jo em decantaria per una globalització del problema motivat per una programació a nivell planetari de com han d'anar les coses a 50 anys vista. I en referència a Catalunya, el *Gran Programador*, personatge que no

coneixem però que fins i tot la Generalitat es posa al seu servei a l'hora de redactar els Plans Territorials, ha dis- posat el territori de Catalunya de la següent manera:

- Una àrea metropolitana a Barcelona i rodalies que té previst créixer per tota la Costa Brava fins a arri- bar a Girona, cap a l'oest fins a Manresa i Igualada i cap al sud fins a Vilafranca del Penedès.
- Un pol de desenvolupament a la zona de Tarragona i un altre a la zona de Lleida.
- Una gran franja a la zona dels Perineus que cal preservar neta i endreçada perquè puguin anar a agafar oxigen els barcelonates el cap de set- mana.
- I ja només ens queda la Catalunya interior, que és on som nosaltres. I què hi farem, aquí? Doncs aquí posarem totes les activitats molestes, insalubres i perilloses que no caben a les àrees metropoli- tanes.

Però per poder implantar sense oposició aquestes activitats molestes en el territori, cal que aquest tingui dues condicions: que sigui ben pobre i que hi visqui poca gent.

gran SOL
RESTAURANT
especialitzats en banquets

www.restaurantgransol.com
Carretera de Manresa, 100
25280 Solsona (Lleida)
973 48 10 00

FORN DE PA

Algerich

Plaça de la Creu, 13 - Tel. 47 31 79 - TORÀ

EL GRAN PROGRAMADOR

Aquests objectius són fàcils d'aconseguir en un territori com el nostre, poc industrialitzat i que encara basa la seva economia, en bona part, en l'activitat agrària. Només cal que no hi ploqui i ja els tenim fregits!

Sembla com si el *Gran Programador* hagués previst que el desert dels Monegros s'allargassés fins a envair la Catalunya central.

I finalment, amics meus, ens quedaria la tasca de descobrir qui deu ser el *Gran Programador*. Jo, que sense entendre de res sóc observador de mena, no he pogut descobrir encara qui és aquest personatge, però sí que crec que he localitzat alguns dels seus assessors. Tot llegint els comentaris i escoltant les declaracions del Sr. Xavier Sala Martín, el de les americanes llampants, i veient les tertúlies amb el periodista i polemista Salvador Sostres al canal 8TV, em pregunto si aquests no hi tindran res a veure amb les idees malèvols del *Gran Programador*.

Galderich Recasens

PS. Parlant de sequera, una més encara: en aquests primers dies de maig s'està gestant una polèmica per la qual, segons sembla, a la Generalitat hi ha malestar perquè un dels socis del tripartit, Esquerra, s'ha abstingut en lloc de votar a favor del transvassament, ...perdó, *punxada* a l'aigua de l'Ebre per portar-la a Barcelona.

Ja es necessiten cartrons, ja! Ara, tanta mozzarella per una abstenció i quan vénen unes eleccions en les que ens abstenim el 50 per cent dels electors perquè no trobem cap partit que valgui un cèntim d'euro, llavors sembla que no passa res.

*Us agraeix la
vostra companyia.*

Fins aviat.

Plaça d'Hostal, 1
Telèfon 973 47 30 00
25750 Torà (Segarra)

REFLEXIONS PER A LA IGUALTAT DE SEXES

Ja fa uns mesos que estic més atenta a les relacions entre els homes i les dones. Tot va començar quan, a principis de març, vam canviar d'assignatures i en una ens va tocar, per sort (és l'últim any que dona classes), Verena Stolcke, una feminista molt important a nivell internacional.

El fet és que jo mai m'havia parat a pensar detingudament en la desigualtat entre homes i dones a la nostra societat, potser perquè mai he estat víctima d'una desigualtat de gènere. Això va canviar quan vaig començar a assistir a les seves classes... Stolcke ens va convidar a descobrir les desigualtats implícites a les institucions que ens envolten: les polítiques i econòmiques, l'Església, la família...

Sovint ens és difícil veure amb ulls crítics allò que sempre hem vist, precisament perquè sempre ho hem vist així i això fa que no ens plantejem que estigui malament o sigui injust. No obstant, n'hi haurà prou amb un parell de reflexions perquè vegem que la subordinació de les dones no només és una injustícia sinó que, a més, està a les nostres mans canviar-la. Això no només serà bo per a nosaltres sinó també per als homes, que han heretat la càrrega de no poder expressar les seves emocions i dur el pes de tota la família.

Les reflexions que vaig fer són senzilles. Em vaig preguntar: per quins set sous les dones hem de cobrar menys per fer exactament el mateix treball que un home? És que no som igual d'intel·ligents i vàlides? No, és clar, deu ser que no ho som; per això tantes dones congenien heroicament la seva vida laboral i familiar, fent una doble jornada (i una d'elles, no remunerada!)

Per què es posa sempre primer el cognom patern? Per què quan un a un nen se li mor el pare es diu que és "orfe", mentre que si se li mor la mare no? Per què sempre fem servir el gènere masculí per parlar en plural? Per què tenim menys representats polítiques? Per sort, amb el govern paritari de Zapatero s'entén que les dones també representem el poble. He de dir, a més, que m'alegro que Chacon sigui ministra de defensa, què carai! Em sembla irònic que una dona (i

embarassada) representi l'exèrcit, sobretot perquè si les dones manessin de segur que no n'hi hauria, d'exèrcit. Només espero que els "soldaditos" s'acostumin ràpid a dir-li "se-ño-ra" enlloc de "señor".

Per acabar, m'agradaria dir que jo no crec que les dones siguem millors que els homes, sinó que com que som igual de vàlides i intel·ligents, és injust que se'ns tracti com si fóssim inferiors o estiguéssim subordinades als homes. Cal, a més, tant recuperar la memòria històrica com ampliar les mires i observar injustícies d'altres cultures del món, on la dona només és esposa, germana o filla per a un intercanvi entre homes: sempre pertany a algú, mai és un individu autònom.

En fi, us convido que observeu les relacions entre els gèneres amb ulls crítics, per redescobrir tot allò que se us havia escapat al respecte i que evidencii que estem en una societat patriarcal.

A les nostres mans està aconseguir una igualtat real, que ens faci justícia per ser igual que ells. Hem de fer saber que no ens subordinem, que ens esgarrifa pensar que un home pugui exercir violència sobre la "seva" dona, que treballem igual que ells i volem compartir les feines domèstiques, que el nostre cos és nostre...

Simone de Beauvoir va dir que "una dona no neix sinó que es fa". Fem-nos dones lliures i eduquem a les nostres filles i fills per a la igualtat de gènere. Val la pena.

Montse Torné

QUAN UN GOVERN ESDEVÉ UN TRIST AJUNTAMENT METROPOLITÀ

Fa dècades que l'actual situació de manca de recursos hídrics a la conca mediterrània estava pronosticada, avisada i alertada. I, com sempre, ha acabat arribant sense que hi hagi cap mesura prevista per a l'ocasió.

El creixement desmesurat, especialment a l'àrea metropolitana barcelonina, tant de piscines particulars com de complexos lúdics i d'una expansió i especulació urbanística, només superada al país valencià en tot el

Taller SANTI SANAÜJA

Ctra. Guissona, s/n
Tel. 973 47 61 31
Mòbil. 636 32 86 16
25753 SANAÜJA (Lleida)

Pintors

C/. Escots, 6 Sanaüja Tel. 973 476 163

continent europeu, ha fet disparar el consum d'aigua en tota aquella àrea.

Fa anys, també molts, que es ve denunciant l'abandó i mal estat de les xarxes d'aigua de dita zona, sense que cap autoritat competent (si és que l'autoritat és competent en algun cas) hagi fet res al respecte, molt més preocupats per fer una gran política de façana, és a dir, macro projectes urbanístics (Fòrum, Agbar, TGV, etc.) molt més visibles i rendibles.

Ara dins de l'actual autoanomenat govern de progrés, qui té les competències és un conseller d'Iniciativa per Catalunya, aquells que feien campanyes per una nova cultura de l'aigua, ara ja en l'oblit, i passen a l'acció amb la sempre senzilla i populista política de l'aigua que abanderava el PP de José M. Aznar, aigua sense limitacions per a les zones on treuen millors resultats electorals (zona metropolitana barcelonina) i la resta del territori... que s'espavili.

En certa manera ja va bé que es treguin la careta de progressistes i ecologistes i es mostrin com són realment, uns simples vividors de diner públic, com la resta de polítics que estem mantenint els i les treballadors d'aquest país.

Sapigueu, senyor conseller, que la Catalunya no metropolitana no l'heu pogut enganyar ni durant la campanya electoral, on negàveu transvasaments d'aigua, quan era evident que es van descobrir les vostres intencions a Prats i Sansor (Baixa Cerdanya) tot i que el govern ho va negar (fet molt greu el de mentir a la població), com ara quan dieu que el transvasament que voleu dur a terme d'Isòvol (on avui hi baixa un cabal de 3,56 m³/s, dels quals voleu manllevar 1,5 m³/s) fins a la boca nord del túnel del Cadí serà provisional, temporal, només en cas d'emergència, etc.

A un govern que menteix, ja no se'l pot creure mai més. Per tant, senyors Francesc Baltasar, Joaquim Nadal i senyor Llena, no us creiem i no us creurem mai més.

I a tots aquests grups que s'autoanomenen ecologistes, i que ara no es volen posicionar contra el transvasament, justificant que serà per aigua de boca, els faig una sola pregunta: l'àrea metropolitana barcelonina té dues xarxes d'aigua, una per ús de boca i una

segona per ús industrial i d'esbarjo? O per contra, tota l'aigua anirà a la mateixa xarxa? La qual cosa significa que mentre gran part de Catalunya patirem restriccions d'aigua, als hotels de luxe de l'àrea metropolitana seguiran els seus clients gaudint de banys d'escuma.

Significa que mentre molts pobles hauran de subministrar l'aigua en cubes, a l'àrea metropolitana ni s'adonaran de la sequera, com passa molts anys.

Quan els polítics d'aquest país diuen que garantiran l'aigua per a tothom, a qui tothom es refereixen? Perquè estem cada dia més astorats de sentir que duran l'aigua a Barcelona en vaixells, trens, transvasaments de l'Ebre, del Segre, del Roina, però sempre cap a Barcelona, la resta del país, pels polítics, sembla ser que ja ens espavilarem. Heus aquí perquè aquest trist govern ha aconseguit que la Generalitat de Catalunya sembli un simple ajuntament de l'àrea metropolitana de Barcelona.

Doncs ara ja no ens queda més que esperar quina és la propera bajanada que diran sobre el tema, tant Psoe, Iniciativa i Convergència, perquè pel que es veu Esquerra Republicana es dedica a fer silenci, no fos cas que acabés de perdre els pocs vots que li queden.

I nosaltres a fer bona la dita dels nostres avantpassats, que la guerra està servida: "Mori el mal govern"

Jordi Llauredó (CUP Biosca - Abril, 2008)

LA CAÇA DEL SENGLAR

Mirat des de fora sembla una cosa i quan es coneix resulta molt diferent. A priori no entenc on es troba la diversió d'anar matant animals pel bosc, però després resulta que hi ha més coses... i se'm fa més entenedor.

Anar a la caça del senglar és tota una estratègia. La feina prèvia de localització dels porcs i de seguir el rastre decideix la distribució dels caçadors al bosc, en un lloc o en un altre, a esperar perquè uns altres, acompanyats dels gossos, "llevin" els porcs per a poder-los disparar. El soroll de fons és lladrucs, frecs, remors...

LEDS-C4

C/ Afores, s/n - Torà - Lleida - T. 973 46 81 00

Làmpades de tots
els estils a preus
excepcionals

Horaris:

8.30 - 13.30h / 15.00 - 18.45h

Dissabte 10.00 - 13.00h

Els mes de març va haver-hi una manifestació de caçadors a Madrid. He estat llegint el manifest de la Reial Federació Espanyola de Caça i de la Federació Catalana de Caça on s'exposen deu punts que parlen de lleis restrictives i normes, tant referides a les armes com als gossos que els acompanyen. Aquest manifest està recolzat per més de trenta entitats, federacions, associacions i fundacions relacionades amb el món de la caça.

Un dels cavalls de batalla és la normativa que afecta el trasllat dels gossos, ja que es regeixen per les normes de transport de bestiar viu i, per exemple, si canvien de província han d'estar en quarantena i això limita molt l'activitat dels caçadors. Un altre punt que molesta els caçadors és que com a "usuaris" del bosc estan sotmesos a tota una colla de lleis que no afecten, en principi, els boletaires, els quads, les motos, els "domingueros", els senderistes...

Una de les coses que ens preocupa a la nostra Vall, sobretot a les nits d'hivern, és trobar-nos a la carretera un senglar que creua, moltes vegades acompanyat dels seus garrins, ja que esdevenen causa de molts accidents i no està del tot clar a qui cal demanar l'abonament dels desperfectes. Sembla que si s'esdevé durant la cacera, el responsable civil és el coto, sempre que l'accident sigui conseqüència directa de l'acció de caçar. En qualsevol altre cas hauriem de recórrer a l'assegurança i mirar qui en té la responsabilitat, sempre i quan no haguem incomplert les normes de circulació, és clar.

Fixeu-vos amb el nombre de porcs morts per les colles següents: Sanaüja, 209; Ponts, 204; Oliana, 178; l'Hostal Nou, 104. Si no m'he equivocat al sumar són 695 exemplars de senglars!

Jo no hi entenc, no sé qui té raó, i ni tan sols si la té algú, però... aquests quasi 700 senglars morts, quants accidents més haurien provocat?

Deixem a les colles de caçadors del senglar amb les seves "batalletes", que si què has fet que no l'has tocat, que el tenies a punt; que si tu el tenies més bé per tirar que jo; que si sembla mentida, tants anys de caçar i no n'has après encara... Tot això de "bon

rollo" ja que les colles creen lligams d'amistat, passen el dia junts, amatents...

Gemma Martínez

LA PERTINAÇ

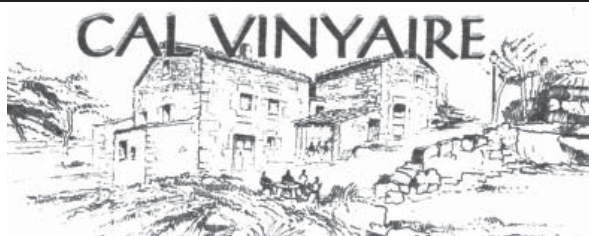
Els que tenen una certa edat ja n'havien sentit a parlar, de la "pertinaz sequía" que en temps de Franco era, segons deien, la culpable que moltes famílies a penes sobrevisquessin. Ara sembla que, com totes les modes, aquesta de la sequera també torna. I veiem coses insòlites, com consellers, reconegudament agnòstics, encomanant-se a la Moreneta perquè plougui, o exconsellers d'un partit demòcrata cristià preguntant perquè no plougui.

Uns i altres volen que el cel resolgui la seva manca de previsió, perquè fins que no ha quedat al descobert el celler de les cases de Sant Romà de Sau no han començat a posar mesures per solucionar els efectes de la sequera. Això sí, amb unes multetes i unes sancionetes per si algú rega el seu jardí, emulant les nenes maques al dematí, o s'omple la piscineta Toy, o renta el cotxe al carrer, o rega el camp més del que es creu necessari. Sobre les conduccions d'aigua que perden litres i litres, si no fos per la premsa, encara no s'hi hauria fet res. Sobre subvencionar sistemes de reg gota a gota, o cultius que necessitin menys aigua... ai, no, que això és gastar diners i no recaptar-ne. Sobre ajuts per implantar sistemes d'aprofitament d'aigües residuals, o d'aigües grises, tampoc, que queda molt bé seguir llençant deu litres d'aigua potable cada cop que anem al WC. La casa és gran, què carai! Com sempre, governem a cop d'enquesta, i no tenim cap mena de previsió de futur més enllà d'aconseguir vots cada quatre anys. I així ens va a tots plegats... Bé, us deixo, que me'n vaig a dutxar. Amb aigua de Vichy, no penséssiu pas malament...

Montse Vives

ALLOTJAMENT RURAL INDEPENDENT

- Masia amb capacitat per a 9 persones
- Llar de foc
- Banyera d'hidromassatge
- Calefacció central
- Televisió i fil musical a totes les habitacions
- Barbaoca
- Piscina pròpia a 1,4 Km.

Un tranquil
lloc d'encant rural

AGROTURISME 25752 Lloberola (Biosca) - Lleida (Spain)

Tel. 973 296 180 - 627 004 408 - 637 990 322

www.calvinaire.turismerural.com

TURISME INTERIOR

Estem acostumats que la major part del turisme es queda a la perifèria, on està la gran majoria de les instal·lacions turístiques i diversions per atraure persones de tot arreu que aprofiten els dies de descans estiuenc per sortir fora, viatjar i buscar moments de repòs en la seva vida. És tot un signe del nostre temps i de la nostra cultura, la necessitat de sortir a la recerca d'allò que doni sentit a la rutina diària i la transcendeixi. I això ho fem en vacances a través del sentit lúdic de la festa, de la convivència i de la diversió.

Aquest viatge a la nostra perifèria està ple d'expectatives, de l'esperança de trobar allò que ens ompli, de la il·lusió d'aconseguir tornar de vacances reconvertits en altres persones més plenes i felices. Tant si optem pel turisme massificat de la costa o pel que s'anomena turisme cultural, com si marxem a la muntanya, les vacances es converteixen en un itinerari de recerca, ni que sigui inconscientment. Una recerca que ens és impossible fer-la en els mesos de

feina i d'anar atrafegats i angoixats. Passa, però, que quan sortim de vacances ens portem les mateixes angoixes que s'acumulen durant l'any i anem a llocs on ens trobem atrafegats i cansats, de tal manera que quan en tornem ho fem amb les expectatives trencades i l'esperança desfeta.

Els grans pensadors que estan en l'origen de la nostra cultura occidental, ja hi van reflexionar. Herodot afirmava que l'autèntic viatge és el viatge interior, a l'interior de la pròpia persona. Així, el turisme pot ser el símbol d'aquesta recerca del nostre jo de què parlava el vell filòsof grec.

Fer turisme interior. No quedar-se a la perifèria. Martín Descalzo aconsellava visitar-se un mateix, baixar al propi pou, passejar pel paisatge d'un mateix i visitar els monuments del propi cor. D'aquesta manera podrem aconseguir que el fet de fer turisme i vacances ens reporti un bé personal molt gran, perquè haurem descobert quelcom desconegut que tenim molt a prop: el propi jo.

Fermí Manteca

FESTA AL CASAL DE TORÀ

Dia del Soci

El dia 8 de juny, gran festa al
Casal de Gent Gran de Torà

CASTELLFOLLIT DE RIUBREGÓS

El dia 13 de juliol hi haurà una trobada de colles geganteres de la comarca de l'Anoia, acompanyats dels grallers de Castellfollit, a partir de les 10 del matí

Transports MOLINS

Serveis:

PLOMA - PALETITZAT - BOLQUET

Carrer Sant Gil, 1 1r.-1a.
25750 TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 578
Tel. Mòbil 610 40 39 21

QUEVIURES

Francesc Llordes i Rovira

ESTANC

Plaça Major, 8 · Tel 973 476 055
25753 - SANAÛJA (Lleida)

LA IMMIGRACIÓ: UN PROBLEMA? (II)

Continuant el comentari anterior, podem afegir que els reptes que ens planteja aquest univers global de la immigració són polièdrics i molt variats. La mateixa naturalesa d'aquest fenomen de mil cares propicia multitud d'interpretacions. Per començar, no hi ha solucions ni màgiques ni definitives. Si algun il·luminat aconseguís trobar la pedra filosofal de la integració perfecta, caldria aixecar-li un monument en el lloc més enlairat del planeta.

I com que això és la utopia més utòpica que podem imaginar, haurem de convenir que aquest és un treball en el qual tots hi estem implicats. Primer, el govern. Després, les autonomies. A continuació, els ens municipals i la societat civil. I al final, tots nosaltres, els ciutadans anònims, la classe de tropa, la gent del carrer.

Seguint per aquest camí potser ens hauríem de preguntar quina és la nostra postura individual envers aquesta situació incontrovertible. ¿Veiem a l'immigrant un igual a nosaltres o un ser diferent i, per postres, inferior? ¿Considerem que com que arriba totalment desprotegit, i moltes vegades sense papers, tenim tot el dret del món a explotar-lo i a aprofitar-nos-en? ¿Acceptem com la cosa més natural que no tingui cap dret i si un munt de deures? ¿No ens remou les entranyes que aquí mateix, a tocar de les nostres cases, malvisquin molts immigrants en pisos "patera" i moltes vegades pagant lloguers abusius? ¿Qui fa, si no, aquelles feines de l'últim esglaó laboral que nosaltres no volem fer? ¿No serà que talment com anestesiats pel nostre benestar, la nostra seguretat, el nostre confort i el nostre egoisme som incapaços d'obrir els ulls a una realitat que plana sobre l'horitzó personal de cadascú de nosaltres?

És ben cert que aquesta situació nova comporta

canvis fins fa poc inimaginables i que provoquen alteracions en la nostra manera de viure. Ens hem d'anar acostumant que no som sols al món. Que aquest està reduint la seva dimensió i que de grat o per força ens haurem d'habituar a situacions impensades. I si entre els nostres drets "sagrats" tenim els de la llengua, la cultura, els

costums, les creences, la religió i el sentit de propietat més o menys arrelat com a premisses irrenunciables, també és veritat que el nostre passiu envers aquests nouvinguts passa pel respecte i la comprensió de tota la seva trajectòria traumàtica.

És clar que no podem posar en el mateix sac totes les migracions anteriors hagudes fins a l'últim terç del segle XX i les que s'estan produint des de fa pocs anys. Aquelles eren d'estar per casa comparades a les d'avui, que són multidireccionals, multirracials i multisocials; però hi ha quelcom que ens pot il·lustrar perquè ens habituem a mirar amb una altra perspectiva, amb uns altres ulls, el fet migratori que sovint situem en l'angle més descaradament negatiu. Algú pot pensar que en faig un elogi. Ni això, però ni tampoc cap maledicció. Les coses al seu lloc. És un principi de cultura i de no cultura. Així de clar. Veiem, si no, alguns exemples que, salvant totes les distàncies, ens ajudaran a la comprensió i/o valoració positiva d'aquesta situació irreversible: d'una banda tenim aquí mateix que presideix Catalunya en José Montilla, un immigrant andalús. Item més. Un fill d'immigrants hongaresos és Cap d'Estat d'una república veïna: Sarkozy. I, per acabar, fins i tot un negre, fill d'africans, Barack Obama, s'està postulant a la presidència dels EUA.

Albert Brau i Bagà

RÀDIO
altiplà
107.2 FM
LA MUNICIPAL DE L'ALTA ANOIA
www.comemissores.com/radioaltipla
Tel. 93 868 04 09 Fax 93 868 12 34 e-mail: radio.calonge@diba.es

APRENDRE DE CURITIBA

ROGER BESORA

De petits, amb les aventures ecològiques del capità Enciam, vam aprendre que els petits canvis eren poderosos. Això, que ara entenc com a filosofia de vida optimista, vital i inquieta, m'ho ha tornat a ensenyar anys més tard Jaime Lerner, un arquitecte i urbanista brasiler. Al seu llibre "Acupuntura urbana", preciós com pocs, ens explica la seva experiència d'alcalde de Curitiba, la capital de l'Estat de Paraná, al sud-est del Brasil. És tot ell un elogi a la vida urbana i a totes les ciutats del món que ha visitat, de les quals n'extrau o bé l'essència, com a bon perfumer, o una petita història, com les que s'expliquen a la gran plaça de Marràqueix, als peus de l'Atlas.

Us ben asseguro que només llegint-ne una historieta cada nit, de menys de dos minuts, us aixecareu l'endemà una mica més feliços de viure on viviu i de conèixer qui us envolta. Lerner, com si fos hereu dels xamans de l'Amèrica precolombina, creu que s'han de recuperar les "màgies" de la medicina als pobles i ciutats. Ens explica com, amb unes petites punxades, com qui fa acupuntura sobre el teixit urbà, aconseguim millorar grans problemes de la seva ciutat. I són decisions molt simples, petits canvis que necessiten d'un pressupost zero.

Tot i que Curitiba és la ciutat més rica del sud del Brasil, té els mateixos problemes estructurals que la majoria de metròpolis sudamericanes: la proliferació de favel·les, és a dir, barris de barraques d'autoconstrucció, sense cap servei bàsic més que la xarxa mafiosa del narcotràfic i la delinqüència. D'aquí que, per exemple, quan es proposa d'asfaltar un carrer d'una barriada conflictiva, es troba que els veïns s'hi oposen virulentament perquè no els agrada que les autoritats rondin per allà amb l'excusa de les obres. Llavors és quan Lerner lluita durant setmanes amb les constructores i aconseguix que el projecte es faci, enlloc de tres mesos, amb només setanta-dues hores. Imagineu-vos-ho, comencen un divendres després de tancar les botigues i, el dilluns al vespre, ja s'hi pot circular de nou. Fantàstic; i és que, en aquest cas, una acupuntura ràpida fa menys mal.

A més, l'exalcalde de Curitiba ens parla de la

importància de conèixer i, sobretot, d'estimar la pròpia ciutat. Demostra que l'autoestima ajuda, i molt, al progrés d'aquesta i dels seus habitants. Com quan Bilbao es va començar a agradar amb l'efecte Guggenheim o Barcelona amb els Jocs Olímpics. Però no tot és qüestió de moral col·lectiva, sinó que només millorant, per exemple, la il·luminació del carrer (n'hi ha prou amb un projecte de reposició de bombetes de baix consum, que jerarquitzin el diferent caràcter de les vies) ja s'avança. O amb uns bancs ben col·locats o, fins i tot, entendre quan cal actuar dràsticament o quan és urgent no fer res per a no trencar l'equilibri d'allò que és fràgil i funciona.

No sé vosaltres, però a mi em fascina comprovar com la simple presència d'un bar amb terrassa és el millor catalitzador urbà. I si no, passegeu per la plaça del Vall a l'estiu, amb les taules del Gòtic i de la Maria, com mirant-se de reüll. Aneu a la Toranesa, amb només dues taules a fora, però amb dues-centes persones abocades a la vida contemplativa, observant el caos viari. O passeu per la plaça del Pati, demaneu un gelat mentre uns nens juguen a futbol i algú es pesa a la farmàcia per a decidir si tria una copa Miramunt o una aigua amb paciència. I la vida que ressuscita, gràcies a les pastes de l'Argerich, abans que surti el sol dels dies de festa. Mai un croissant ha fet tant de poble... Però només un suggeriment: i si a fora de l'Hostal Jaumet hi poséssim un cartell assenyalant cap al poble: "Torà no s'acaba a la carretera", segur que en revitalitzaríem la vida urbana.

Amb Jaime Lerner i Curitiba aprenem que, si volem, podem. Que amb petites iniciatives -si van acompanyades de bon criteri- es poden fer grans coses. L'acupuntura urbana permet que, amb algunes punxades, el poble es reactivi, es curi d'allò que el turmenta; del colesterol urbà que el bloqueja. Us el recomano a tots, perquè ens suggereix com fer un lloc més agradable i de com viure'l des de cada olor i fins a cada racó. Però sobretot li regalaria gustosament al líder de la comunitat, al xaman Domènec. Ell és qui té les agulles i la màgia per fer-ho.

ROS
autoescola

tel. 973 551 011
973 460 164
973 462 028

FUNERÀRIA DE TORÀ
i COMARCA

J. TORNÉ

Servei permanent 24 h
973 390 862

SERVEI PER A PARTICULARS I
PER A TOTES LES COMPANYIES
D'ASSEGURANCES

REPRESENTANT:
JAUME TARRUELLA I SOLÉ
PLAÇA DE LA FONT, 10 - TORÀ
TEL. 973 473 423

Josep Viladrich

Pintura i Decoració

Carrer Occident - Tel. 973 473 455 - TORÀ

RESOL

SOLSONA

C/ Sant Nicolau, 4
Tel. 973.48 04 02
revelatges@fotoresol.com

- Reportatges professionals FOTO-VIDEO - DVD.
Demaneu-nos pressupost sense compromís.
- Revelatge de les teves fotografies DIGITALS i
analògiques en 1 HORA.
- Tot tipus de serveis fotogràfics i digitals.

FUSTA, ALUMINI I P. V. C.

Badia

Avgda. Solsona, 17
Tel. 973473181
25750 - TORÀ

**TALLER
MECÀNIC**

R. R.

REPARACIÓ I VENDA DE

- COTXES • MOTOS • BICICLETES
- MOTOSERRES • BOMBES D'AIGUA

Carrer Eras, 19

☎ (973) 47 33 27

25750 TORÀ (Lleida)

T Hostal - Bar
TRÈBOL

Ctra. d'Andorra, s/n.
Tel. 973 473 325
25750 TORÀ (Lleida)

PINTURA
I DECORACIÓ
TÀSIES

PINTURA INTERIOR I EXTERIOR, COL·LOCACIÓ DE PARQUET,
FRISO, PAPER, PANELS DE FUSTA.
RESTAURACIÓ DE MOBLES, PORTES, PERSIANES, LÀMPADES.

c/ Sant Jaume, nº 2 TORÀ Tel. 973473303

LLIBRES RECOMANATS

DANI VIDAL

Llibres en català

La setmana anterior a la Diada de Sant Jordi diversos mitjans de comunicació es van fer ressò d'una enquesta encomanda pel Gremi d'Editors de Catalunya i l'Associació d'Editors en Llengua Catalana. L'enquesta conclouia que un 40% de la població catalana llegeix llibres habitualment, mentre que el 60% restant no sol fer-ho. D'aquest 40% de població lectora, un 80% afirmava que llegeix llibres en castellà mentre que només un 20% va manifestar que llegeix en català.

Una altra dada gens engrescadora pel que fa a la vitalitat de la nostra llengua és que el llibre més venut a Catalunya durant la Diada de Sant Jordi (600.000 exemplars) fos una novel·la escrita en castellà, tot i que està ambientada a Barcelona i que l'autor és català. Sense posar en dubte la qualitat literària del llibre en qüestió ("El juego del ángel"), sí que ens hauria de sobtar que el llibre més venut durant una celebració tan arrelada i tan genuïna del nostre país fos en una llengua que no és la pròpia.

Aquestes dades posen de manifest una cosa realment preocupant, la situació d'inferioritat de la llengua catalana en determinats usos, entre els quals el que aquí ens ocupa, la lectura.

Per la qual cosa, aprofito aquest espai per recomanar-vos llegir llibres en català, ja siguin escrits per autors del país o traduccions. Segur que en trobeu del vostre gust, ni que no figurin en un lloc destacat d'alguns aparadors, ni que no se'n parli en determinats mitjans de comunicació, ni que valguin un euro més...

Només d'aquesta manera podrem aspirar que la nostra llengua estigui en igualtat de condicions a la resta de llengües i a qualsevol altra cultura.

Com a contrapunt, i en contraposició a aquestes dades descoratjadores pel que fa a la vitalitat del català, us recomano la lectura del següent llibre, que mostra vint nouvinguts que amb total naturalitat han fet de la llengua catalana la seva llengua d'ús habitual.

VÍCTOR ALEXANDRE
Nosaltres, els catalans
Pòrtic Visions (2008)
495 pàgines

El periodista i escriptor de Sant Cugat Víctor Alexandre és autor de nombrosos llibres de reflexió sobre la realitat catalana des d'una òptica independentista, com *Èric i l'exèrcit del Fènix*, *TV3 a traïció* o

recull la visió sobre Catalunya i el català que tenen vint nouvinguts provinents dels cinc continents. Per elaborar-lo va entrevistar cadascun dels protagonistes, entre els quals hi ha les escriptores Najat El Hachmi i Asha Miró, l'escriptor Mathew Tree, el secretari tècnic del FC Barcelona, Txiki Begiristain, l'historiador Sam Abrams, la periodista i escriptora Patricia Gabancho...

Els entrevistats també parlen dels seus països d'origen, i és per això que el llibre no se centra només en Catalunya, sinó que, a més, explica característiques de llocs tan diferents com Austràlia o el Marroc, entre d'altres.

Un altre dels objectius del llibre és fer veure, als nascuts al país, la nostra responsabilitat de parlar en català als immigrants. Intenteu-ho, fins i tot us serà més fàcil que fer-ho en una altra llengua.

Despullant Espanya, entre altres.

En el seu darrer llibre, *Nosaltres, els catalans*,

LLIBRERIA ROVIRA

Estanc
Videoclub
Papeteria
Objectes de regal

AVANGUARDIA
AVANGUARDIA

M^o Rosa Mases Riu
P/Vall, 16 Torà (Lleida)
Tel. i fax: 973473346

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

Plaça del Pati, 4
25750 TORÀ

telèfon
973 47 30 83

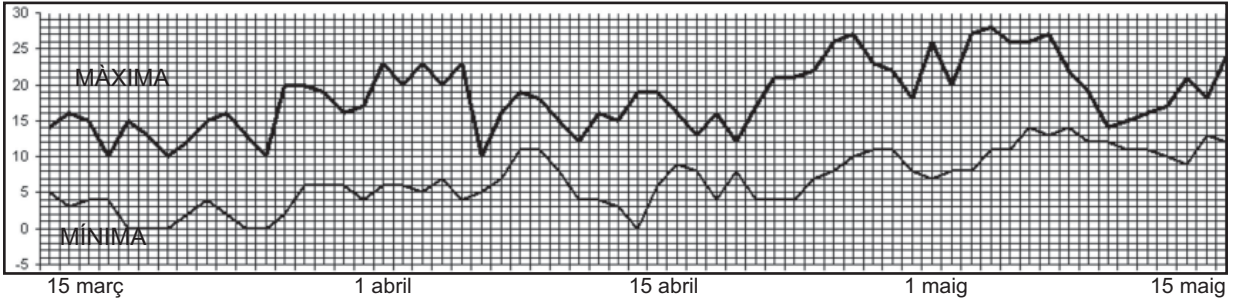
Hiramunt

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

LA TEMPERATURA DE 15 A 15

FERMÍ MANTECA

RECOLLIDA DE DADES: AGUSTÍ CINCA

Primavera

L'entrada a la primavera d'aquest any ha estat com un respir, després dels mesos de sequera que havien encès totes les alarmes, primer en el món rural on veïem que les collites es malmetien d'una manera silenciosa i silenciada; després en les grans ciutats, a so de bombo i platerets i amb decisions contradictòri-

es i incomprensibles. Les últimes pluges han estat un bàlsam per als nostres camps, encara que ha arribat massa tard, i per als boscos.

Quant les temperatures, ja veieu les gràfiques, han anat "in crescendo", amb valors força normals i a vegades més per sobre del que correspon per a l'època.

LES PLUGES

22 de març	1 litre
30 de març	6 litres
7 d'abril	7 litres
9 d'abril	5 litres
11 d'abril	8 litres
12 d'abril	4 litres
18 d'abril	8 litres
20 d'abril	43 litres
9 de maig	23 litres
10 de maig	17 litres
12 de maig	6 litres
14 de maig	24 litres

roba de casa

modes

albert

Rita Brau i Rius

Tel. 973 47 31 01 - TORÀ

**FUSTERIA
BACARDIT
DE CALAF, S.L.**

DECORACIÓ - CUINES - PERSIANES -
PARQUET - TREBALLS AMB LA FUSTA

Prior Farràs, 4 08280 CALAF
Tel i Fax 93 869 84 63

SUDOKU

7								
		2		4		3		
6	5				8			7
	4	7			6			
	6		8	2	7		3	
2			4			7	9	
4				3			8	2
		6		7				
	1							

El SUDOKU és un joc d'enginy que consta de 81 cases lles distribuïdes en 9 fileres i 9 columnes dividides en àrees de 3x3. Cal omplir les cel·les buides amb els números de l'1 al 9, sense repetir-ne cap a cap filera, ni a cap columna, ni a cap quadrat de 3x3. A veure si us en sortiu.

ENDEVINALLA

Camino com un lladre
i proclamo ma riquesa,
sóc molt amic dels vellets
però més de les mestresses.

ACUDIT

Dos amics de Barcelona es van comprar un ruc català perquè els feia molta il·lusió. Van decidir de donar-li menjar un dia cada un, però aviat se'n van cansar. El primer deia que per un dia no passaria res, l'altre tampoc no hi anava l'endemà, i així un dia i un altre fins que el ruc va quedar en els ossos i ja no s'aguantava dret. Un circ els va comprar el que quedava del ruc per 60 euros. Estava a les últimes, però segur que podia servir de menjar pels lleons. Van portar el ruc al circ i, quan ja marxaven, va sortir l'amo del circ cridant tot esverat: -Oi que el ruc havia de ser el menjar dels lleons..? Doncs, mireu, ja se me n'ha menjat dos i el tercer perquè l'he tret...! Jo m'he escapat corrents! Quina cara que teniu!!!

SOLUCIONS: pàgina 53

REFRANYS

*L'arc de Sant Martí a llevant, bon temps a l'instant;
l'arc de Sant Martí a ponent, amaga la gent.*

Juny, juliol i agost, ni dones, ni cols ni most.

Pel juny, la pluja és lluny, i, si plou, cada gota és com un puny.

Pel juliol, qui no balla és perquè no vol.

Si plou per Sant Jaume, la tardor ja es prepara.

L'acudit del Pleixats

Pinsos BAGÀ, s.a.

Fàbrica i Oficines :

Plaça la Creu, s/n.
Tels. 973 47 30 11 - 973 47 30 86
Fax. 973 47 33 58
25750 TORÀ
(Lleida)

MERCERIA
PERFUMERIA
OBJECTES DE REGAL
CORSETERIA

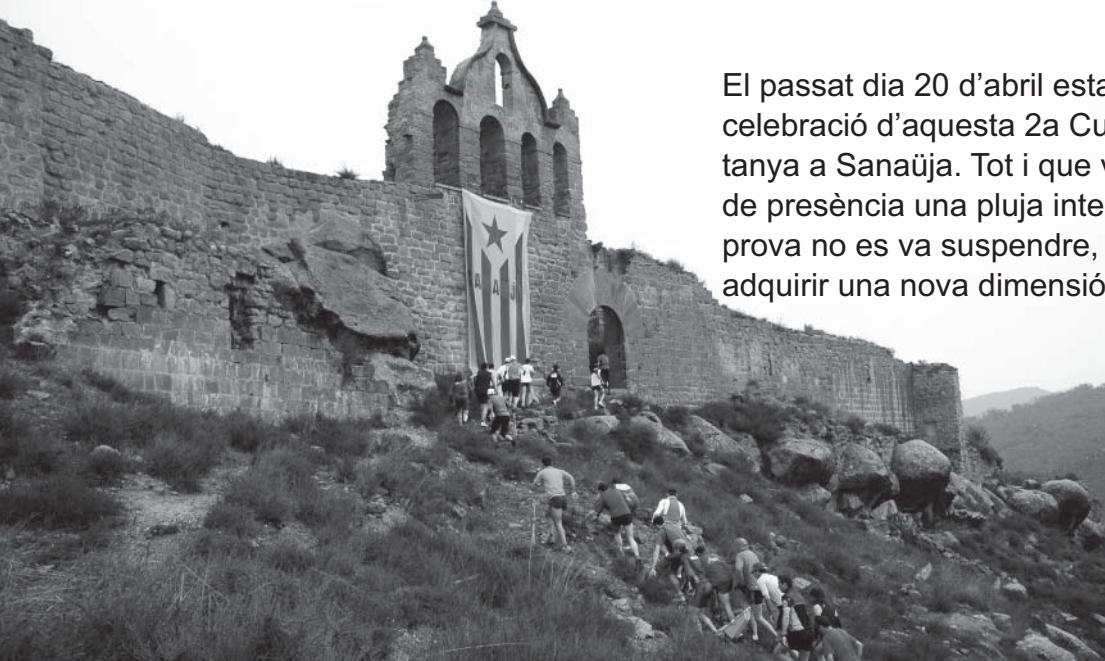

Montserrat Solé Bonet

c/. Nou, 1 - Tel. 973 473 485
25750 TORÀ (Lleida)

AQUARUNNING A SANAÜJA:

2a CURSA DE MUNTANYA SOTA LA PLUJA

El passat dia 20 d'abril estava prevista la celebració d'aquesta 2a Cursa de Muntanya a Sanaüja. Tot i que va fer acte de presència una pluja interminable, la prova no es va suspendre, sinó que va adquirir una nova dimensió.

Seixanta-nou participants van acabar la 2a Cursa de Muntanya Alta Segarra (entre els quals hi havia quatre sanaüjencs), que va tenir un to veritablement èpic pel fet que el dia va desvetllar-se amb un cel amenaçador que va originar una pluja insòlita (després de mesos de sequera) i persistent, que no va impedir, però, que la cursa es duqués a terme ni que el primer classificat completés els gairebé 22 quilòmetres en dues hores i tres minuts.

El cas és que, malgrat la incomoditat de la pluja, el fang, el sòl relliscós i totes les vicissituds imaginables en un dia com aquell, els qui hi van participar destaquen el paisatge meravellós del terme de Sanaüja -i part de Lloberola- per on discorre l'itinerari, així com

també la magnífica organització -felicitant novament el Xavier Espiña i el Josep Oliva-, senyalització i l'exemplaritat de les persones encarregades dels controls i avituallament. Els participants van ser novament rebuts a la plaça pel toc dels grallers Canyacrec, que ja s'han convertit també en un element característic de l'esdeveniment. És per això que una circumstància desfavorable per a la prova, com podia ser la pluja, va acabar convertint-se en un al·licient inesperat pels que amb el cos desencaixat però tremendament satisfets, arribaven a la meta. I res millor que un dels esforçats participants, el Carles Alsedà, ens ho resumeixi en versió poètica, batejant la cursa amb l'anglicisme "aquarunning".

TORRA

CEREAIS I LLAVORSTORRA, S.L.

C/. Palouet, s/n
25750 TORÀ (Lleida)

Tels. 973 473 433 - 973 473 372
Fax. 973 473 572

Pl. de la Creu, 9 - 25750 TORÀ (Lleida)

Tf. i Fax: 973 473 103

Mòbil: 656 880 762

TEXT: MARIA GARGANTÉ
FOTOS: ANTONIO MONTOIG

La pluja insistent
ha fet la prova més exigent,
però l'emoció de l'acabament
fa defugir el defalliment,
i et dóna una darrera esperonada
mentre t'espera a la plaça
el xiroi so de la gralla
i una càlida arribada.

La nostra recent
estrenada camiseta lluïa:
"Saltarocs de Sanaüja,
no ens atrapa ni la pluja".
Ironies de la vida.

Carles Alseda - abril 2008

TERÀPIES MANUALS

"Recupera la SALUT i el BENESTAR"

- Kinesiologia Holística
- Drenatge Limfàtic
- Quiromassatge i massatge en estirament
- Flors de Bach
- Reflexoteràpia podal

Carne Alsina. Tel. 938698534 - 635661405. CALAF

HORES CONVINGUDES i també DOMICILIS

C/ Isidre Vilaró, 9 - 08280 CALAF
Tel. 93 868 13 20

1a CURSA ATLÈTICA RURAL DE TORÀ

Amb més de 130 participants es va celebrar la 1a Cursa Rural de Torà el passat dia 30 de març. Organitzada pel Club Atlètic Correcamins, l'esdeveniment va resultar tot un èxit d'organització i de participació, ja que els corredors van acudir des de tots els punts de Catalunya.

L'itinerari, degudament senyalitzat, va transcórrer per camins de terra i verals a l'indret de la vall de Cellers. Van ser 10 quilòmetres amb un desnivell positiu de 230 m, amb una dificultat i una tècnica que els participants van considerar d'una duresa important. Les pujades i baixades, sobretot en el primer tram del recorregut, van posar a prova la forma física dels atletes.

Els tres primers en arribar a la meta, en la categoria masculina, van ser Xavier Espinya, en un temps de 37 minuts i 20 segons; Albert Ferrer, en 38:08, i Joan Carles Olalla, en 38:13. Pel que fa a la categoria femenina, la guanyadora va ser Lola Brusau, en 46:31; Lourdes Rubio, en 49:31, i Mercè Rojo, en 50:40. En els primers classificats, per tant, el promig de velocitat va ser d'uns 15 km/h. Tota la prova va estar cronometrada informàticament.

Segons els organitzadors, la cursa estava previs-

DISTRIBUÏDOR DE:
ROCALLA, S.A.

CIMENTS - RAJOLS
CERÀMICA - GRES
ARTICLES SANEJAMENT

Avgda. de Solsona, 18
Fax - Tel. 973 47 31 25
25750 TORÀ

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ

Opells

Avgda. de la Generalitat, 8
Tel. 973 55 02 02
25210 GUISSONA

**BROKER
FONTANET S.L.**

CORREDORIA D'ASSEGURANCES
ASSESSORIA FISCAL, LABORAL
COMPTABLE, EMPRESARIAL
JURÍDICA I IMMOBILIÀRIA

Avda. de la Generalitat, 3
25230 MOLLERUSSA (Lleida)
tel. 973 712 233 • fax. 973 712 129

Carrer Indústria, 7
25500 LA POBLA DE SEGUR
tel. 973 68 05 04 • fax. 973 68 05 04

Passeig Caputxins, 1, 1r. 1a.
43800 VALLS (Tarragona)
tel. 977 61 36 00 • fax. 977 60 35 03

ta, no solament com a competició esportiva d'alt nivell, sinó també per a donar a conèixer els paisatges dels voltants de Torà i gaudir de les vistes que ofereix tot el recorregut sobre la vall de Cellers, les seves masies i la vista de Torà.

Els organitzadors van penjar els resultats en la seva pàgina web www.correcamins.org, així com les fotos de tots els participants, oferint-les gratuïtament en alta resolució a tots els qui les demanessin.

Al mateix temps que es desenvolupava la prova, van tenir lloc les curses infantils, per tal que participessin els nens i les nenes de totes les edats. Així es van establir les següents categories: pre-benjami, benjami, aleví, infantil i cadet. I per als més petits: p-2, p-3, p-4 i p-5. Les distàncies anaven des de 50 m els més petits fins a 1.300 m els més grans. Així com en la cursa dels adults la inscripció era de 10 euros, la de les curses infantils va ser gratuïta.

Tots els participants van ser obsequiats amb una bossa amb un lot ofert per les empreses patrocinadores de l'esdeveniment i una samarreta commemorativa.

Segons hem pogut saber, el Club Atlètic Correcamins té la intenció de programar altres competicions esportives similars.

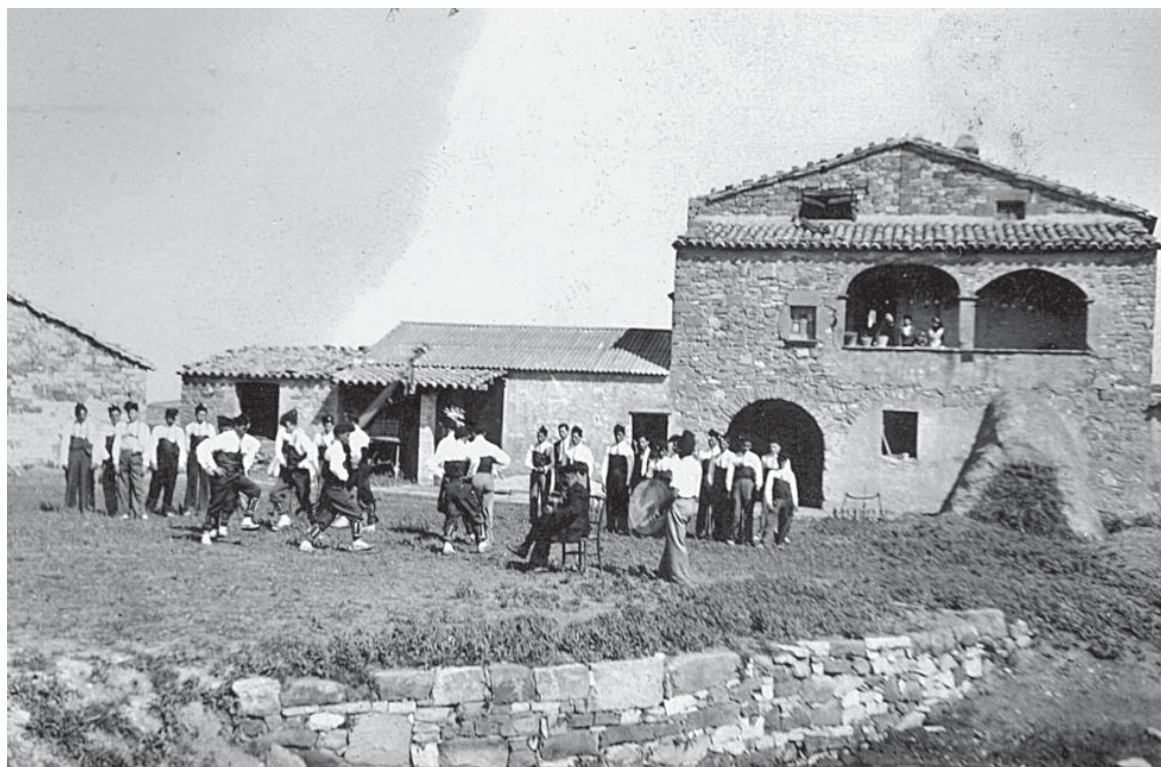

Solucions als passatemps de la pàgina 49

Endevinalla: El gat

Sudoku

1	6	3	2	8	7	9	5	4
2	5	7	4	9	1	3	8	6
4	9	8	5	6	3	7	1	2
3	2	5	6	1	8	4	7	9
9	1	4	7	2	5	6	3	8
8	7	6	9	3	4	1	2	5
7	3	2	8	4	6	5	9	1
5	4	9	1	7	2	8	6	3
6	8	1	3	5	9	2	4	7

FOTOGRAFIA I LLETRA DE CARMELLES CEDIDES PER PILAR RAICH, DE L'ALZINA

Carmelles a Calonge de Segarra

La foto és de l'any 1946, davant de la casa l'Alzina. Per aquella època s'acostumava a anar a totes les cases del municipi cantant una cançó escrita especialment per a les Carmelles i es ballava el Ball de Cascavells.

Les cançons normalment tenien lletra de Mn. Pius Forn, de Calaf, i la música era de Francesc Vives, de Sant Martí de Sesgueioles, com les que acompanyen aquest escrit.

En aquells anys acostumaven a participar, entre d'altres, Pere Caellas (l'Agustina), Miquel i Ramon Nadal (cal Nadal), Esteve i Ventura Vilaseca (Torrescassana),

Fernando i Josep Centellas (cal Berengués), Agustí i Fernando Creus (cal Baiona), Pere Guix (Pilots de Baix), Joan i Josep Dalmases (la Morera), Antoni Viñals (cal Viñals), Josep Fitó (Trivolví), Ramon Closa (les Quadres), Josep i Joan Gassó (cal Gassó), Florenci Vilaró (la Gavatxa), Ramon i Joan Castells (la Casablanca) i Rosendo Caellas (cal Boixacs).

Els músics que els acompanyaven amb l'acordió eren, en diferents anys, Joan Viñals, de cal Viñals de Calonge, Francesc Vives, de Sant Martí de Sesgueioles i Antoni Isanta, més conegut per "Castellanas", d'Ardèvol.

CARMELLES del jovent de Calonge, Pasqua 1936 (lletra de Pius Forn, Prev. - Música de Francesc Vives)

COR

*Jorn estimat de la Pasqua joiosa
que amb l'arribada tot canta i somriu,
amb l'alegria del teu al·leluia
himnes ressonen del jovent festiu.*

*Per les aures l'angèlica lira
lloa la gesta de Crist Redemptor,
i ací la terra ressonen airoses
les caramelles salteri d'amor.*

SOLO

*Tu, primavera
tan encisera
que fas ofrena
de belles flors.
Ocells cantaires
que ompliu els aires
de melodia
que alegra els cors.
Junt amb nosaltres
canteu la vida,
Pasqua Florida
festa d'amors.*

TORNADA

*Visca la Pasqua, cantem fadrins,
fills d'eixa terra, ric paradís,
nostres corrandes i cants divins
tinguin la gràcia d'un dolç encís.*

*Felices festes puguin gaudir
els que aplaudeixen nostres cançons
i altres anyades puguin sentir
aquesta colla de valents minyons.*

JOLONCH MATILLAS, C.B.

CENTRE COMERCIAL

C/ Eres, 14
25750 Torà (Lleida)
Telf. 973473217

CLÍNICA DENTAL
TORÀ

ADULTS - NENS
TOTES LES ESPECIALITATS

CHRISTIAN TAYEDA LEMA
Professor de la Universitat de Barcelona

De dilluns a divendres de 10 a 13 h. i de 16 a 20 h
Dissabtes, de 10 a 13 h

Dr. Maluqué, 1, 1er. 1a.
Telèfon 973 473 527
25750 TORÀ

enguixats i decoració

FRANCO, s.l.

Disseny i muntatges en:

- * cornises
- * plafons
- * batacons i sostres desmuntables

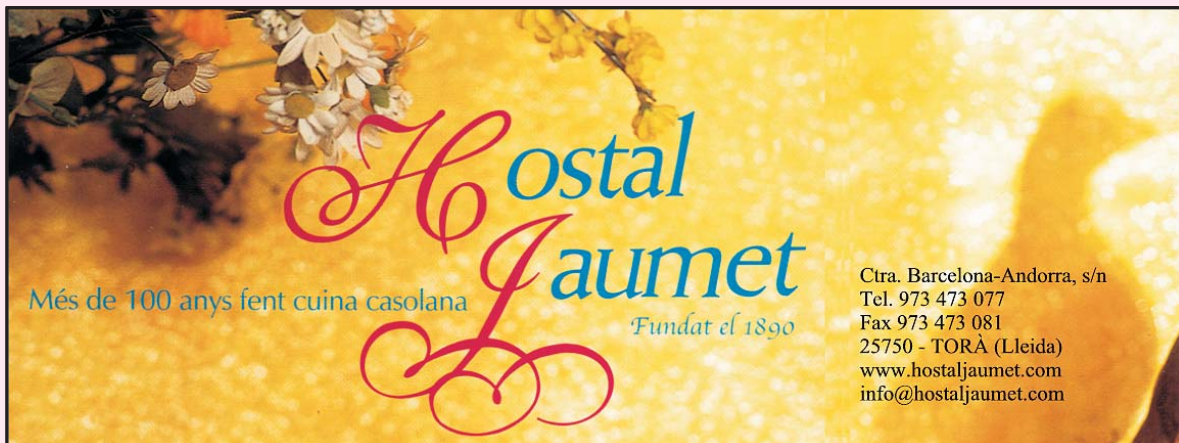
c/. Baix, 17, 2n. · 25750 TORÀ (Lleida)
Tel. 973 47 34 35 · Tel. Mòbil 617 283 849

Ctra. d'Andorra, 14
25750 TORÀ (Lleida) Tel. 973 47 30 61
Fax. 973 47 34 36

MARBRES, GRANITS, LLARS DE FOC, LÀPIDES,, MATERIALS PER A LA
CONSTRUCCIÓ, MOBILIARI PER A LA CUINA I BANY, MAQUINÀRIA,
PINTURES, MUNTATGE DE PLADUR, ELECTRODOMÈSTICS

Hostal Jaumet
Fundat el 1890

Més de 100 anys fent cuina casolana

Ctra. Barcelona-Andorra, s/n
Tel. 973 473 077
Fax 973 473 081
25750 - TORÀ (Lleida)
www.hostaljaumet.com
info@hostaljaumet.com

ELECTROINSTAL·LACIONS

MASANÉS

ELECTRICITAT FONTANERIA CALEFACCIÓ
Tel-Fax: 973473200 Plaça del Vall, 34. 25750 TORÀ (Lleida)

Taller

TORANÈS

d'A. FERRER

COMPRA I VENDA DE VEHICLES NOUS I D'OCASIÓ

Ctra. Andorra S/N Tels.: 973 473 080 - 607 559 909
25750 TORÀ (Lleida)

- REPARACIÓ GENERAL
- GRUA PERMANENT
- TAXI

ANTIGA CASA "Maolí"
EMBOTITS ARTESANS

- MATANÇA
- ELABORACIÓ
- DEGUSTACIÓ

Quatre generacions al servei del client

Pl. de la Creu, 7 - 25750 TORÀ Tel. 973 473 051
www.casamagi.com cosco@viladetora.net